

Rozdział I

EUGENIUSZ KOWALEWSKI

MICHAŁ P. ZIEMIAK

Wstęp

Polska należy do krajów, w których – obok m.in. Francji, funkcjonuje ponad 200 rodzajów ubezpieczeń obowiązkowych¹ – ustawodawstwo² obfituje w zawrotną liczbę ubezpieczeń zaopatrzonych w różne formy przymusu prawnego. I tak, w pierwszym wydaniu raportu, liczba tych ubezpieczeń ustalona została na około 160. Obecnie, pomijając oczywiście ubezpieczenia społeczne oraz powszechne, publiczne ubezpieczenia zdrowotne, **można doliczyć się już 215 przykładów „obowiązkowości”, czy też „przymusu” ubezpieczenia**, co w literaturze jest przedmiotem krytyki (zob. J. Łopuski, E. Kowalewski, czy A. Wąsiewicz)³ i bywa nazywane „klęską legislacyjną” (W. W. Mogiński)⁴, czy wręcz „patologią legislacyjną” (E. Kowalewski)⁵.

Inflacja obowiązkowości ubezpieczeń jest niezwykle groźna ze społecznego punktu widzenia, a w szczególności w kontekście tego co W. Warkało nazywał „świadomością ubezpieczeniową”⁶, która w Polsce – zdaniem tego autora – od lat plasowała się na bardzo niskim poziomie. Egzemplifikując ten stan świadomości ubezpieczeniowej, można zauważyć, że – do tej pory – nikt nie był w stanie zliczyć, czy choćby w przybliżeniu ustalić, katalogu takich ubezpieczeń!

W nauce prawa ubezpieczeniowego podejmowano próby ustalenia liczby ubezpieczeń obowiązkowych. Niektórzy autorzy – znacznie zawężając pojęcie ubezpieczeń obowiązkowych⁷

1. Pisze o tym np. E. Kowalewski, *Dylematy prawne ubezpieczeń obowiązkowych a kodeks ubezpieczeń*, Studia Iuridica Toruniensia, Tom 7, 2010, s. 12.

2. Krajowe wraz z dyrektywami i rozporządzeniami UE oraz prawem międzynarodowym.

3. Zamiast wielu zob. E. Kowalewski, *Dylematy...* op. cit., s. 12; zdecydowanym przeciwnikiem mnożenia katalogu ubezpieczeń obowiązkowych w niemieckiej nauce prawa ubezpieczeniowego jest J. Basedow, *Insurance Contract Law as Part of an Optional European Contract*, Lloyd's Maritime and Commercial Law Quarterly 2003 no. 11, s. 505–506.

4. W. W. Mogiński, *Zagadnienia legislacyjne ubezpieczeń obowiązkowych w kodeksie ubezpieczeń* (w:) E. Kowalewski (red.), *O potrzebie polskiego kodeksu ubezpieczeń*, TNOiK Toruń 2009, s. 177.

5. E. Kowalewski, *Dylematy...* op. cit., oraz J. Łopuski, *Reforma cywilnego prawa ubezpieczeniowego. Uwagi na marginesie proponowanych zmian przepisów Kodeksu cywilnego dotyczących umowy ubezpieczenia* (w:) A. Nowak, D. Fuchs, S. Nowak, *Umowa ubezpieczenia. Dyskusja nad formą prawną i treścią unormowań*, Warszawa 2007, s. 61–63.

6. W. Warkało, W. Marek, W. W. Mogiński, *Prawo ubezpieczeniowe*, Warszawa 1983, s. 13.

7. M. Orlicki, *Ubezpieczenia obowiązkowe*, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2011, s. 164 oraz s. 187–193 – zdaniem powołanego autora ubezpieczeniami obowiązkowymi są ubezpieczenia budynków rolniczych oraz OC (wraz z towarzyszącymi im ubezpieczeniami ochrony prawnej), co do których stanowiącymi obowiązek

– uszczuplają ich liczbę do 30, wspominając co prawda o tzw. ubezpieczeniach przymusowych (obejmujących m.in. ubezpieczenia NNW), jednak nie zaliczając ich do skonstruowanego przez siebie wykazu. B. Wojno⁸, postępując się szerszym – i jak się wydaje – poprawniejszym rozumieniem ubezpieczenia obowiązkowego, oznaczył przed paroma laty liczbę zarówno ubezpieczeń obowiązkowych, jak i „przymusowych” na 79. Sama rozbieżność w ustaleniach poczynionych przez wskazanych autorów jest dowodem na chaos i bałagan legislacyjny istniejący w materii ubezpieczeń obowiązkowych w polskim prawodawstwie.

1. Algorytm „liczenia” ubezpieczeń – art. 3 ust. 1 i art. 4 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych jako metodologiczny punkt wyjścia

Punktem wyjścia są oczywiście przepisy ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych⁹. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ubezpieczeniem obowiązkowym jest ubezpieczenie **odpowiedzialności cywilnej podmiotu lub ubezpieczenie mienia, jeżeli ustawa lub ratyfikowana przez Rzeczpospolitą Polską umowa międzynarodowa nakłada obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia**. Z kolei art. 4 stanowi, że ubezpieczeniami obowiązkowymi są: 1) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów; 2) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego; 3) ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych; 4) ubezpieczenia wynikające z przepisów **odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską**, nakładających na określone podmioty obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia. Co ciekawe, w przepisie tym nie ma mowy o rodzaju czy charakterze owego obowiązku; należałoby zatem – *lege non distinguente* – rozumieć go szeroko, *scil.* ubezpieczenia obowiązkowe *sensu largo*.

Dyspozycja art. 3 ust. 1 eliminuje z kręgu ubezpieczeń obowiązkowych **wszystkie ubezpieczenia NIEMAJĄTKOWE (w szczególności ubezpieczenia NNW)**, choćby prawo przewidywało obowiązek zawierania takich ubezpieczeń (np. ubezpieczenie NNW sportowców). Autorzy nie podzielają prezentowanego przez niektórych przedstawicieli doktryny poglądu, że ubezpieczenia przymusowe (obowiązkowe *sensu largo*) są kategorią odrębną od ubezpieczeń obowiązkowych. Tego rodzaju metodologia nieuchronnie musiałaby prowadzić do dość kuriozalnej tezy, że ubezpieczenia przymusowe mogą nie być obowiązkowe, co (pomijając argumentację dogmatyczną) byłoby semantycznym i syntaktycznym nonsensem (wszak w konwencji języka polskiego pojęcia „przymusowe” i „obowiązkowe” są pojęciami synonimicznymi). **Z tego też powodu pojęcie przymusu ubezpieczeniowego autorzy niniejszego opracowania rozumieją szeroko, a więc jako obowiązek prawny albo wymuszoną**

---

ubezpieczenia wynika z ustawy lub ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowej, zaś minimalna suma gwarancyjna, szczegółowy zakres ubezpieczenia i termin powstania obowiązku zostały określone normatywnie.

8. B. Wojno, *Koncepcja ubezpieczenia obowiązkowego w prawie polskim*, Wiadomości Ubezpieczeniowe, 2005 nr 9–10, s. 34–45.

9. Tekst jedn. Dz. U. 2013, poz. 392.

(w sposób mniej lub bardziej pośredni)¹⁰ powinność posiadania ochrony ubezpieczeniowej¹¹. Pojęcie to jest jednak – co należy w tym miejscu podkreślić – bardzo niejednolite i obejmować może różne formy i przypadki, a także „konfiguracje” prawne natężenia przymusu, który konstituuje ustawodawca, wprowadzając tego rodzaju „niedobrowolne” ubezpieczenia. Przykładowo, przymus może przybrać formę warunku koniecznego do ubiegania się o zezwolenie na wykonywanie regulowanej działalności gospodarczej. Stąd do tej szerokiej i wewnętrznie zróżnicowanej kategorii pojęciowej zaliczają się także ubezpieczenia obowiązkowe *sensu stricto*, tj. takie, które spełniają wszystkie wymogi ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, a zatem tych, co do których przepisy tej ustawy będą w pełni znajdowały zastosowanie. *À rebours*, wszystkie pozostałe ubezpieczenia – mimo cech przymusu w opisanym powyżej sensie – przepisom tej ustawy podlegać nie będą. Wreszcie należy zauważyć, że ustawodawca – mimo że od wejścia w życie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych minęło już 11 lat – nadal posługuje się przymusem ubezpieczenia odnośnie ubezpieczeń osobowych, i to w aktach prawnych rangi niższej niż ustawa¹².

Konsekwencje dogmatyczne uznania (zaliczenia) danego ubezpieczenia za obowiązkowe *sensu stricto* są nie do przecenienia. Chodzi tu przede wszystkim o:

1. stosowanie art. 5 ust. 2 (obowiązek przyjmowania ofert);
2. działanie zasady konwalidacji (art. 6)¹³;
3. stosowanie art. 10 ust. 2 (możliwość sądowego ustalenia spełnienia obowiązku ubezpieczenia¹⁴;
4. stosowanie art. 22 (subsidiarne stosowanie przepisów Kodeksu cywilnego);
5. stosowanie pozostałych przepisów „części ogólnej” ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych.

10. Np. podmiot ubiegający się o zezwolenie na prowadzenie kasyna może złożyć zabezpieczenie w formie hipoteki, co jednak jest uzależnione od ubezpieczenia nieruchomości stanowiących przedmiot hipoteki (zob. art. 63 ustawy o grach hazardowych). Podobnym przykładem jest przedsiębiorca turystyczny, który zgodnie z art. 5 ustawy o usługach turystycznych powinien posiadać zabezpieczenie pokrycia kosztów powrotu klientów z zagranicznej imprezy turystycznej, jak również zwrotu wniesionych przez nich wpłat (gdy impreza turystyczna nie zostanie zrealizowana). Może on wybrać jedną z trzech form zabezpieczenia, przewidzianą w tym przepisie; tylko jedną z nich jest ubezpieczenie na rzecz klientów. Tę formę pośredniego przymusu ubezpieczenia E. Kowalewski proponuje nazwać „ubezpieczeniem obowiązkowym wariantywnym” – zob. E. Kowalewski, *Ubezpieczenia turystyczne*, (w:) M. Nesterowicz (red.), *Odpowiedzialność biur podróży a ochrona klientów w prawie polskim i Unii Europejskiej*, Toruń 2013, s. 161 i nast.; stąd autorzy niniejszego opracowania objęli przypadki zarówno przymusu stanowczego, jak i warunkowego, tj. takiego, w którym umowa ubezpieczenia (często nazywana wprost „ubezpieczeniem obowiązkowym” – zob. np. powołaną poniżej ustawę z 2011 r. o usługach płatniczych i rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy) – stanowi wariantywną formę np. zabezpieczenia roszczeń (stąd w dalszej części opracowania ubezpieczenia takie określane są „ubezpieczeniami wariantywnymi”).

11. W. W. Mogiński, *Ubezpieczenia obowiązkowe w polskim systemie prawnym*, PA 1997, Nr 1, s. 15, tenże, *Zagadnienia...*, op. cit., s. 177.

12. Co może być uznane za niekonstytucyjne, zob. słusznie B. Wojno, *Koncepcja...*, op. cit., s. 44, czy M. P. Ziemiak, *Stan ubezpieczeń obowiązkowych i innych ubezpieczeń przymusowych w ustawodawstwie polskim* (w:) E. Kowalewski (red.), W. W. Mogiński (red.), *System prawny ubezpieczeń obowiązkowych. Przesłanki i kierunki reform*, wyd. TNOiK Toruń 2014.

13. Znaczenie tej zasady oraz jej „działanie” omawia E. Kowalewski (w:) E. Kowalewski, T. Sangowski, *Prawo ubezpieczeń gospodarczych. Komentarz*, Warszawa 2004, s. 263–264.

14. Szeroko na ten temat (także o wątpliwościach powstających na tym tle) zob. E. Kowalewski, op. cit. s. 262–263.

2. Wyjaśnienia dodatkowe

Analizie poddano [w ramach drugiego wydania¹⁵]: ustawy, ratyfikowane i nieratyfikowane umowy międzynarodowe, rozporządzenia wykonawcze do ustaw, a także rozporządzenia oraz dyrektywy UE. **W sumie ponad: 500** ustaw, **1000** rozporządzeń wykonawczych do ustaw, **370** umów międzynarodowych, **300** rozporządzeń oraz **120** dyrektyw UE. **Niniejsze opracowanie uwzględnia stan prawny na dzień 1 marca 2015 r.**

Niniejsze opracowanie ustala zatem a k t u a l n y wykaz ubezpieczeń obowiązkowych *sensu stricto*, a także pozostałych ubezpieczeń przymusowych (*sensu largo*). Niemniej autorzy zdają sobie sprawę, że ze względu na „realia” polskiej legislacji ubezpieczeniowej, a także niezmiernie szeroki materiał normatywny, ustalona liczba ubezpieczeń będzie się zmieniać (czego najlepszym dowodem jest lista przykładowych ubezpieczeń, których „obowiązek posiadania” uchylony został w ostatnich latach przez ustawodawcę). Z tego powodu lektura prezentowanego wykazu ubezpieczeń powinna uwzględniać dynamikę regulacji prawnych w przedmiotowej materii. **Autorzy zachęcają środowiska związane z branżą ubezpieczeniową do ewentualnego identyfikowania innych jeszcze form i przypadków „obowiązkowości” ubezpieczenia, których z pewnością można się dopatrzeć** (np. przypadki kontraktowego przymusu ubezpieczenia); tego rodzaju obowiązkowość nie jest brana pod uwagę w niniejszym raporcie, jako kwantyfikikator obowiązkowości ubezpieczenia.

Oddzielnym problemem jest kwalifikacja danego ubezpieczenia do kategorii ubezpieczeń obowiązkowych *sensu stricto* lub ubezpieczeń przymusowych (jako kategorii zakresowo szerszej), czy ewentualnie odmówienie mu cech „obowiązkowości”. Właściwie konieczne byłoby przeprowadzenie dogłębnych badań, odrębnie dla każdego ubezpieczenia, co jest obecnie prawie niewykonalne ze względu na obszerny materiał normatywny. Mimo to podjęta została próba oceny zawartości przygotowanego zbioru z punktu widzenia reżimu prawnego ubezpieczeń obowiązkowych. Szerzej o tym w końcowej części niniejszego opracowania. **Wydanie drugie uzupełniono także odrębnym wykazem ubezpieczeń obowiązkowych *sensu stricto*, do których stosuje się ustawę o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK.** Autorzy wyrażają nadzieję, że owe *addendum* okaże się pomocne dla uczestników rynku ubezpieczeń, a nade wszystko dla pracowników zakładów ubezpieczeń i pośredników ubezpieczeniowych.

Niniejsze opracowanie dotyczące ogółu ubezpieczeń, co do których istnieje prawny przymus ubezpieczenia (w szerokim znaczeniu wyjaśnionym na wstępie), niezależnie od gradacji owego przymusu i jego kategoryczności, ujęto według następującego układu: **w pierwszej części zawarto ogólne i całościowe zestawienie w postaci zbioru ubezpieczeń obowiązkowych *sensu stricto*, a także pozostałych ubezpieczeń przymusowych w Polsce; w części drugiej wyodrębniono ze zbioru ogólnego wykaz wyłącznie ubezpieczeń obowiązkowych *sensu stricto* (opatrzonej stosownym komentarzem), do których stosuje się ustawę z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK.**

---

15. Pierwsze wydanie, E. Kowalewski, *Stan prawny ubezpieczeń obowiązkowych w Polsce*, PIU, 2013 [opracowanie uwzględnia stan prawny na koniec marca 2013 r.].

3. Zbiór ubezpieczeń obowiązkowych *sensu stricto* i pozostałych ubezpieczeń przymusowych

SYSTEMATYKA ZBIORU

- Podzbiór 1 – ubezpieczenia wynikające z ustaw

Grupa 1 – ubezpieczenia OC

- Podgrupa „A” – zawody prawnicze i pokrewne
- Podgrupa „B” – pośrednicy ubezpieczeniowi
- Podgrupa „C” – księgowi i biegli rewidenci
- Podgrupa „D” – gospodarka nieruchomościami
- Podgrupa „E” – usługi detektywistyczne i ochroniarskie
- Podgrupa „F” – działalność lecznicza, badania kliniczne, wyroby medyczne, farmaceutyka
- Podgrupa „G” – transport morski
- Podgrupa „H” – transport lotniczy
- Podgrupa „I” – transport lądowy
- Podgrupa „J” – działalność niebezpieczna i szczególnie niebezpieczna
- Podgrupa „K” – pozostałe rodzaje działalności

Grupa 2 – ubezpieczenia mienia i pozostałe ubezpieczenia majątkowe (z wyłączeniem ubezpieczeń kosztów leczenia oraz ubezpieczeń medycznych)

Grupa 3 – ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia kosztów leczenia i ubezpieczenia medyczne

- Podgrupa „A” – służby mundurowe i ratownicze
- Podgrupa „B” – usługi
- Podgrupa „C” – obywatele państw członkowskich UE, cudzoziemcy i repatrianci
- Podgrupa „D” – sport i wolontariat
- Podgrupa „E” – działalność lecznicza
- Podgrupa „F” – inne

- Podzbiór 2 – ubezpieczenia wynikające z ratyfikowanych umów międzynarodowych
- Podzbiór 3 – ubezpieczenia wynikające z rozporządzeń i dyrektyw UE
- Podzbiór 4 – ubezpieczenia wynikające z rozporządzeń wykonawczych do ustaw
- Podzbiór 5 – ubezpieczenia wynikające z nieratyfikowanych umów międzynarodowych
- *Addendum* – lista ubezpieczeń, których „obowiązkowość” uchylono w ostatnim czasie

PODZBIÓR 1 – UBEZPIECZENIA WYNIKAJĄCE Z USTAW (łącznie 96 ubezpieczeń w całym podzbiorze)

Grupa 1 – ubezpieczenia OC (łącznie 55 ubezpieczeń)

Podgrupa „A” – zawody prawnicze i pokrewne

I.

USTAWA z 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 164 z późn. zm.)
oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 11 grudnia 2003 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej notariuszy (Dz. U. z 2003 r., Nr 218, poz. 2148)

1. **Ubezpieczenie OC notariuszy** – (art. 19a ustawy) notariusz podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności notarialnych.

II.

USTAWA z 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r., Nr 41, poz. 213 z późn. zm.)
oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 4 grudnia 2003 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotów wykonujących doradztwo podatkowe (Dz. U. z 2003 r., Nr 211, poz. 2065)

2. **Ubezpieczenie OC doradcy podatkowego oraz osób, z pomocą których doradca wykonuje czynności lub którym powierza ich wykonanie** – (art. 44–46) doradca podatkowy podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1.

III.

USTAWA z 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r., poz. 1112 z późn. zm.)
oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 8 października 2007 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby powołanej do wykonywania czynności syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy (Dz. U. z 2007 r., Nr 185, poz. 1313)

3. **Ubezpieczenie OC osoby powołanej do wykonywania czynności syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy** – (art. 156 ustawy) osoba powołana do wykonywania czynności syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności osobiście lub przez pełnomocnika.

IV.

USTAWA z 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r., Nr 231, poz. 1376 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 24 grudnia 2003 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej komorników sądowych (Dz. U. z 2003 r., Nr 232, poz. 2326)

4. **Ubezpieczenie OC komornika oraz pracowników komornika** – (art. 24–24a ustawy) komornik jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą zostać wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności określonych w art. 2, a w przypadku gdy zatrudnia pracowników, również do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą zostać wyrządzone ich działaniem w związku z wykonywaniem tych czynności.

V.

USTAWA z 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 635 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 11 grudnia 2003 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej adwokatów (Dz. U. z 2003 r., Nr 217, poz. 2134)

5. **Ubezpieczenie OC adwokata** – (art. 8a ustawy) adwokat podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 4 ust. 1.

VI.

USTAWA z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 637 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 11 grudnia 2003 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej radców prawnych (Dz. U. z 2003 r., Nr 217, poz. 2135)

6. **Ubezpieczenie OC radcy prawnego** – (art. 22⁷ ustawy) radca prawny podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 4 ust. 1 i art. 6 ust. 1.

VII.

USTAWA z 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r., Nr 155, poz. 925 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 20 lipca 2011 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rzeczników patentowych oraz osób świadczących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgraniczne (Dz. U. z 2011 r., Nr 165, poz. 986)

7. **Ubezpieczenie OC rzeczników patentowych oraz osób świadczących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgraniczne** – (art. 16 ustawy) rzecznik patentowy wykonujący

zawód w kancelarii patentowej lub na podstawie umowy cywilnoprawnej, a także osoba świadcząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgraniczne, podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy świadczeniu pomocy w sprawach własności przemysłowej.

VIII.

USTAWA z 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 134)

8. **Ubezpieczenie OC prawników zagranicznych świadczących pomoc prawną w RP** – (art. 11 ustawy) prawnik zagraniczny podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy świadczeniu pomocy prawnej, na zasadach obowiązujących adwokatów lub na zasadach obowiązujących radców prawnych, w zależności od tego, na którą listę jest wpisany. Od ww. obowiązku zwolnione są osoby, które wykażą, że objęte są ubezpieczeniem lub gwarancją zgodnie z przepisami swojego państwa macierzystego, a warunki i zakres tego ubezpieczenia lub gwarancji są równoważne warunkom i zakresowi ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1. W przypadku gdy równoważność jest tylko częściowa, prawnik zagraniczny jest obowiązany zawrzeć umowę uzupełniającego ubezpieczenia lub uzupełniającej gwarancji.

UWAGA – odesłanie do parametrów ubezpieczenia OC adwokatów/radców prawnych!

Podgrupa „B” – pośrednicy ubezpieczeniowi

I.

USTAWA z 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1450 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 23 czerwca 2005 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania czynności agencyjnych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 76)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 24 czerwca 2005 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 75)

9. **Ubezpieczenie OC agenta ubezpieczeniowego wykonującego czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń** – (art. 11 ustawy) w zakresie odpowiedzialności za szkody powstałe z tytułu wykonywania czynności agencyjnych agent ubezpieczeniowy wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej.

10. **Ubezpieczenie OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej** – (art. 22 ustawy) broker ubezpieczeniowy z tytułu wykonywania działalności brokerskiej podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej, obejmującemu szkody wyrządzone osobie poszukującej ochrony ubezpieczeniowej, ubezpieczającemu, ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia, w tym także szkody wyrządzone przez osoby fizyczne, przez które broker ubezpieczeniowy wykonuje czynności brokerskie, oraz podmioty, o których mowa w art. 25.

Podgrupa „C” – księgowi i biegli rewidenci

I.

USTAWA z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 6 listopada 2014 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorców wykonujących działalność z zakresu usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1616)

11. **Ubezpieczenie OC przedsiębiorców wykonujących działalność z zakresu usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych** – (art. 76h ustawy) przedsiębiorcy, o których mowa w art. 76a ust. 3 (wykonujący działalność w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych), są obowiązani do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z prowadzoną działalnością. Przepisów o wskazanym ubezpieczeniu OC nie stosuje się do będących przedsiębiorcami biegłych rewidentów oraz doradców podatkowych, jeżeli ubezpieczyli się od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu tych zawodów w zakresie, o którym mowa powyżej.

II.

USTAWA z 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2009 r., Nr 77, poz. 649 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 3 grudnia 2009 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych (Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1583)

12. **Ubezpieczenie OC podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych** – (art. 50 ustawy) podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych jest obowiązany do posiadania ważnej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania czynności rewizji finansowej w okresie od dnia wpisania do dnia skreślenia z listy.

Podgrupa „D” – gospodarka nieruchomościami

I.

USTAWA z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 13 grudnia 2013 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie czynności rzeczoznawstwa majątkowego (Dz. U. z 2013 r., poz. 1620)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 13 grudnia 2013 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pośrednika w obrocie nieruchomościami (Dz. U. z 2013 r., poz. 1626)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 13 grudnia 2013 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zarządcy nieruchomości (Dz. U. z 2013 r., poz. 1616)

13. **Ubezpieczenie OC rzeczoznawcy majątkowego** – (art. 175 ust. 4 ustawy) przedsiębiorca prowadzący działalność, o której mowa w art. 174 ust. 3 i 3a (określanie wartości nieruchomości, a także maszyn i urządzeń trwale związanych z nieruchomością oraz sporządzanie opracowań i ekspertyz, niestanowiących operatu szacunkowego), podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem umowy, której jest stroną, a której przedmiotem są czynności wskazane w art. 174 ust. 3 i 3a. Jeżeli wykonuje ją przy pomocy rzeczoznawcy majątkowego związanego z nim umową o pracę lub umową cywilnoprawną, podlega również odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone działaniem tej osoby.
14. **Ubezpieczenie OC pośrednika w obrocie nieruchomościami** – (art. 181 ust. 3 ustawy) pośrednik w obrocie nieruchomościami podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z pośrednictwem w obrocie nieruchomościami. Jeżeli pośrednik w obrocie nieruchomościami wykonuje czynności przy pomocy innych osób, działających pod jego nadzorem, podlega on również ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone działaniem tych osób.
15. **Ubezpieczenie OC zarządcy nieruchomości** – (art. 186 ust. 3 ustawy) zarządca nieruchomości podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z zarządzaniem nieruchomością. Jeżeli zarządca nieruchomości wykonuje czynności przy pomocy innych osób, działających pod jego nadzorem, podlega on również ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone działaniem tych osób.

Podgrupa „E” – usługi detektywistyczne i ochroniarskie

I.

USTAWA z 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 273 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 19 grudnia 2003 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy za szkody wyrządzone podczas wykonywania czynności detektywa (Dz. U. z 2003 r., Nr 229, poz. 2283)

16. Ubezpieczenie OC przedsiębiorcy za szkody wyrządzone podczas wykonywania czynności detektywa – (art. 24 ustawy) przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie usług detektywistycznych jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone podczas wykonywania czynności detektywa.

II.

USTAWA z 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1099 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 9 grudnia 2013 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia (Dz. U. z 2013 r., poz. 1550)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 4 października 2012 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy ubiegającego się o zawarcie umowy na prowadzenie działalności w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego w portach lotniczych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1123)

17. Ubezpieczenie OC przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia – (art. 21a ust. 1 ustawy) przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia jest obowiązany do spełnienia obowiązku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z ochroną osób i mienia.

18. Ubezpieczenie OC przedsiębiorcy ubiegającego się o zawarcie umowy na prowadzenie działalności w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego w portach lotniczych – (art. 22a ustawy).

Podgrupa „F” – działalność lecznicza, badania kliniczne, wyroby medyczne, farmaceutyka

I.

USTAWA z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 217 z późn. zm.) oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 22 grudnia 2011 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2011 r., Nr 293, poz. 1729)

19. **Ubezpieczenie OC podmiotu leczniczego** – (art. 17 w zw. 25 ustawy) obejmujące szkody będące następstwem udzielania świadczeń zdrowotnych albo niezgodnego z prawem zaniechania udzielania świadczeń zdrowotnych.
20. **Ubezpieczenie OC lekarza lub lekarza dentystry wykonującego działalność leczniczą jako indywidualną lub grupową praktykę lekarską** – (art. 18 ustawy) obejmujące szkody będące następstwem udzielania świadczeń zdrowotnych albo niezgodnego z prawem zaniechania udzielania świadczeń zdrowotnych.
21. **Ubezpieczenie OC pielęgniarki lub położnej wykonującej zawód w ramach działalności leczniczej jako indywidualną lub grupową praktykę** – (art. 19 ustawy) obejmujące szkody będące następstwem udzielania świadczeń zdrowotnych albo niezgodnego z prawem zaniechania udzielania świadczeń zdrowotnych.

II.

USTAWA z 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1435 z późn. zm.)

22. **Ubezpieczenie OC pielęgniarki lub położnej będącej obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, czasowo i okazjonalnie wykonywującej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zawód pielęgniarki lub położnej** – (art. 24 ustawy) – pielęgniarka lub położna musi złożyć w okręgowej izbie pielęgniarek i położnych oświadczenie o posiadaniu polisy ubezpieczeniowej od odpowiedzialności cywilnej dotyczącej wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej lub innego dokumentu potwierdzającego indywidualne lub zbiorowe środki zabezpieczenia w zakresie odpowiedzialności zawodowej.

UWAGA Nr 1 – ubezpieczenie wariantywne (można przedłożyć oświadczenie o posiadaniu innych zbiorowych środków zabezpieczenia w zakresie odpowiedzialności zawodowej) + odesłanie do parametrów ubezpieczenia OC pielęgniarki lub położnej (istnieje wątpliwość, jak ustawodawca traktuje „obowiązkowość” tego ubezpieczenia, bowiem z brzmienia art. 24 ust. 1 pkt 5 wskazanej ustawy nie wynika wprost odesłanie do obowiązkowego ubezpieczenia OC w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej.

UWAGA Nr 2 – podobne rozwiązanie zawarto w art. 9a ustawy z 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (lekarz/lekarz dentysta tymczasowo i okazjonalnie wykonujący zawód na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach, o których mowa w art. 9

ust. 2–12. Okręgowa rada lekarska lub Naczelna Rada Lekarska mogą wymagać od lekarza lub lekarza dentystry przekazania pacjentom informacji o szczegółach dotyczących polisy ubezpieczeniowej lub innych środków indywidualnego lub zbiorowego zabezpieczenia w odniesieniu do odpowiedzialności zawodowej).

III.

USTAWA z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2008 r., Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 22 grudnia 2011 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej świadczeniodawcy niebędącego podmiotem wykonującym działalność leczniczą, udzielającego świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2010 r., Nr 293, poz. 1728)

23. Ubezpieczenie OC świadczeniodawcy niebędącego podmiotem wykonującym działalność leczniczą, udzielającego świadczeń opieki zdrowotnej – (art. 136b ustawy) świadczeniodawca będący podmiotem wykonującym działalność leczniczą podlega obowiązkowi ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej na zasadach określonych w przepisach ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej. Świadczeniodawca będący podmiotem, o którym mowa w art. 5 pkt 41 lit. b i d [tj. osoba fizyczna inna niż podmiot wykonujący działalność leczniczą, która uzyskała fachowe uprawnienia do udzielania świadczeń zdrowotnych i udziela ich w ramach wykonywanej działalności gospodarczej, oraz podmiot realizujący czynności z zakresu zaopatrzenia w środki pomocnicze i wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi] podlega obowiązkowi ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej wykonywanych na podstawie umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

IV.

USTAWA z 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2010 r., Nr 107, poz. 679 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 6 października 2010 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jednostki, która uzyskała autoryzację, i jednostki notyfikowanej (Dz. U. z 2010 r., Nr 194, poz. 1289)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 6 października 2010 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sponsora i badacza klinicznego w związku z prowadzeniem badania klinicznego wyrobów (Dz. U. z 2010 r., Nr 194, poz. 1290)

24. Ubezpieczenie OC cywilnej jednostki, która uzyskała autoryzację Ministra Zdrowia, oraz jednostki notyfikowanej – (art. 36 ustawy) jednostka, która uzyskała autoryzację ministra właściwego do spraw zdrowia lub której zakres autoryzacji uległ zmianie, jest obowiązana zawrzeć umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z prowadzoną działalnością w zakresie autoryzacji i przekazać ją ministrowi właściwemu do spraw zdrowia w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji o autoryzacji. Jednostka

notyfikowana jest obowiązana zawrzeć umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z prowadzoną działalnością w zakresie notyfikacji, do której w przypadku zmiany zakresu autoryzacji stosuje się odpowiednio przepis ust. 1.

25. **Ubezpieczenia OC sponsora i badacza klinicznego** – (art. 40 ustawy) sponsor i badacz zawierają umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z prowadzeniem badania klinicznego, które dotyczy wyrobu medycznego.

V.

USTAWA z 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (tekst jedn. Dz. U. z 2008 r., Nr 45, poz. 271 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 30 kwietnia 2004 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej badacza i sponsora (Dz. U. z 2004 r., Nr 101, poz. 1034)

26. **Ubezpieczenie OC badacza i sponsora za szkody wyrządzone w związku z prowadzeniem badania klinicznego** – (art. 37b ustawy) sponsor i badacz zawierają umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z prowadzeniem badania klinicznego, które dotyczy produktu leczniczego.

Podgrupa „G” – transport morski

I.

USTAWA z 18 września 2001 r. Kodeks morski (Dz. U. z 2001 r., Nr 138, poz. 1545, z późn. zm.)

27. Ubezpieczenie OC przewoźnika w razie przewozu pasażera statkiem o polskiej przynależności – (art. 182 Kodeksu morskiego) przewoźnik, który podejmuje się przewozu pasażera statkiem o polskiej przynależności, obowiązany jest posiadać ubezpieczenie od odpowiedzialności za szkody na osobie lub w mieniu pasażera do wysokości sum określonych przy zastoso-
waniu granic odpowiedzialności przewoźnika przewidzianych w art. 7 i art. 8 Konwencji ateńskiej, z zastrzeżeniem art. 182a § 1 Kodeksu morskiego. UWAGA: wskazany obowiązek dotyczy również przewoźnika, który podejmuje się przewozu statkiem o obcej przynależności, jeżeli przewóz wykonywany jest na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub między portami polskimi. Statek o polskiej przynależności nie może być używany w żegludze, a statek o obcej przynależności nie może wejść na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ani jej opuścić, jeżeli nie posiada polisy lub certyfikatu ubezpieczeniowego.

28. Ubezpieczenie OC przewoźnika morskiego (przewóz międzynarodowy w rozumieniu rozporządzenia Nr 392/2009) – (art. 182a Kodeksu morskiego) przewoźnik, który faktycznie wykonuje statkiem uprawnionym do przewozu ponad 12 pasażerów całość lub część przewozu, o którym mowa w art. 2 zd. 1 rozporządzenia Nr 392/2009, obowiązany jest posiadać ubezpieczenie lub inne zabezpieczenie finansowe odpowiedzialności za szkody na osobie lub w mieniu pasażera, w wysokości nie niższej niż określona w art. 4a ust. 1 załącznika I do tego rozporządzenia (ubezpieczenie odpowiedzialności za szkody na osobie lub w mieniu pasażera). UWAGA: wskazanego przepisu nie stosuje się do przewozów na pokładzie statków klasy B. Ubezpieczenie lub zabezpieczenie finansowe powinno być stwierdzone certyfikatem ubezpieczenia odpowiedzialności za szkody na osobie lub w mieniu pasażera.

Art. 2 ww. rozporządzenia Nr 392/2009 – każdy przewóz międzynarodowy w rozumieniu art. 1 pkt 9 Konwencji ateńskiej lub do przewozów morskimi drogami wodnymi w obrębie jednego państwa członkowskiego na pokładzie statków należących do klas A i B, zgodnie z art. 4 dyrektywy 98/18/WE, w przypadku gdy: a) statek pływa pod banderą państwa członkowskiego lub został w nim zarejestrowany;
b) umowa przewozu została zawarta w państwie członkowskim lub
c) miejsce wyjazdu lub przeznaczenia według umowy przewozu znajduje się w państwie członkowskim, przy czym państwa członkowskie mogą stosować niniejsze rozporządzenie do wszystkich morskich rejsów krajowych.

UWAGA – wariantywne ubezpieczenie OC – przewoźnik może ustanowić inne zabezpieczenie!

29. Ubezpieczenie odpowiedzialności za roszczenia morskie – (art. 102a Kodeksu morskiego) armator statku o polskiej przynależności, o pojemności brutto 300 i powyżej, obowiązany jest posiadać ubezpieczenie lub inne zabezpieczenie finansowe odpowiedzialności za roszczenia morskie, obejmujące roszczenia podlegające ograniczeniu na podstawie Konwencji o ograniczeniu odpowiedzialności (ubezpieczenie odpowiedzialności za roszczenia morskie). Ubezpieczenie odpowiedzialności za roszczenia morskie obowiązany jest posiadać także armator

statku o obcej przynależności, o pojemności brutto 300 i powyżej, gdy statek ten wchodzi do polskiego portu lub jeżeli jest to zgodne z wymogami prawa międzynarodowego, gdy statek ten wchodzi na polskie morze terytorialne.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne – armator może ustanowić inne zabezpieczenie!

- 30. Ubezpieczenie OC właściciela statku za szkody spowodowane zanieczyszczeniem olejami bunkrowymi** – (art. 271a Kodeksu morskiego) do odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną zanieczyszczeniem olejem bunkrowym znajdującym się na pokładzie statku lub pochodzącym ze statku stosuje się postanowienia Międzynarodowej konwencji o odpowiedzialności cywilnej za szkody spowodowane zanieczyszczeniem olejami bunkrowymi, przyjętej przez Międzynarodową Organizację Morską w Londynie 23 marca 2001 r. (Dz. U. z 2008 r., Nr 148, poz. 939). Zgodnie z art. 271b § 1 Kodeksu morskiego właściciel statku o polskiej przynależności, o tonażu brutto przekraczającym 1000 ton, jest obowiązany posiadać stwierdzone odpowiednim certyfikatem zabezpieczenie finansowe odpowiedzialności za szkodę spowodowaną zanieczyszczeniem. Z kolei zgodnie z art. 271e Kodeksu morskiego statek o tonażu brutto przekraczającym 1000 ton nie może wejść do portu polskiego ani go opuścić, a także korzystać z urządzeń przeładunkowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeśli nie posiada certyfikatu stwierdzającego zabezpieczenie finansowe odpowiedzialności za szkodę spowodowaną zanieczyszczeniem, wydanego lub poświadczonego przez właściwy organ.
- UWAGA – ubezpieczenie wariantywne – właściciel statku może uzyskać inne zabezpieczenie finansowe!*

- 31. Ubezpieczenie OC właściciela statku za szkodę wyrządzoną przez wyciek lub usunięcie oleju ze statku przewożącego olej luzem jako ładunek** – (art. 272 Kodeksu morskiego) do odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez wyciek lub usunięcie oleju ze statku przewożącego olej luzem jako ładunek stosuje się postanowienia Międzynarodowej konwencji o odpowiedzialności cywilnej za szkody spowodowane zanieczyszczeniem olejami, sporządzonej w Brukseli 29 listopada 1969 r. (Dz. U. z 1976 r., Nr 32, poz. 184), zmienionej Protokołem sporządzonym w Londynie 27 listopada 1992 r. (Dz. U. z 2001 r., Nr 136, poz. 1526). Zgodnie z art. 273 § 1 Kodeksu morskiego właściciel statku o polskiej przynależności, przewożącego więcej niż 2000 ton oleju luzem jako ładunek, jest obowiązany posiadać stwierdzone odpowiednim certyfikatem zabezpieczenie finansowe odpowiedzialności za szkodę spowodowaną zanieczyszczeniem. Z kolei zgodnie z art. 275 Kodeksu morskiego statek przewożący ponad 2000 ton oleju luzem jako ładunek nie może wejść do portu polskiego ani go opuścić, a także korzystać z urządzeń przeładunkowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeśli nie posiada certyfikatu stwierdzającego zabezpieczenie finansowe odpowiedzialności za szkodę spowodowaną zanieczyszczeniem, wydanego lub poświadczonego przez właściwy organ.
- UWAGA – ubezpieczenie wariantywne – właściciel statku może uzyskać inne zabezpieczenie finansowe!*

Podgrupa „H” – transport lotniczy

II.

USTAWA z 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1393 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 27 grudnia 2012 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźników lotniczych, przedsiębiorców wykonujących obsługę naziemną oraz instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 67)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ z 13 sierpnia 2013 r. w sprawie działalności szkoleniowej personelu lotniczego podlegającej wpisowi do rejestru podmiotów szkolących (Dz. U. z 2013 r., poz. 1068)

32. Ubezpieczenie OC podmiotu prowadzącego działalność szkoleniową w zakresie prowadzenia szkolenia personelu lotniczego (art. 95a ustawy)

UWAGA – brak parametrów ubezpieczenia! Ustawa mówi tylko o załączeniu do wniosku informacji o posiadanym ubezpieczeniu OC!

33. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przewoźników lotniczych i użytkowników statków powietrznych za szkody powstałe w związku z prowadzoną przez nich działalnością lotniczą – (art. 209 ust. 1–2 ustawy) przewoźnicy lotniczy i użytkownicy statków powietrznych są obowiązani do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z prowadzoną przez nich działalnością lotniczą zgodnie z rozporządzeniem (WE) Nr 785/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wymogów w zakresie ubezpieczenia w odniesieniu do przewoźników lotniczych i operatorów statków powietrznych (Dz. Urz. UE L 138 z 30.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 8, str. 160), z zastrzeżeniem przepisów wydanych na podstawie art. 33 ust. 2. W przypadku niehandlowej eksploatacji statków powietrznych o maksymalnej masie startowej (MTOM) nieprzekraczającej 2700 kg minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w odniesieniu do każdego pojedynczego pasażera w ramach jednego lotu z tytułu jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem, z zastrzeżeniem przepisów wydanych na podstawie art. 33 ust. 2, wynosi równowartość 100 000 SDR.

34. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przewoźników lotniczych za szkody spowodowane opóźnieniem w przewozie pasażerów, bagażu lub towarów – (art. 209 ust. 3 ustawy).

35. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przewoźników lotniczych za szkody powstałe w przewozie lotniczym poczty – (art. 209 ust. 4 ustawy) przewoźnicy lotniczy są obowiązani do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w przewozie lotniczym poczty, zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty.

36. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorców wykonujących obsługę naziemną za szkody powstałe w związku z prowadzoną przez siebie działalnością lotniczą – (art. 209 ust. 5 ustawy).
37. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej za szkody powstałe w związku z prowadzoną przez siebie działalnością lotniczą – (art. 209 ust. 5 ustawy).

Podgrupa „I” – transport lądowy

III.

USTAWA z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 392)

38. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów – (art. 23 ustawy) posiadacz pojazdu mechanicznego jest obowiązany zawrzeć umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem posiadanego przez niego pojazdu.

IV.

USTAWA z 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1594 z późn. zm.)

39. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy ubiegającego się o przyznanie licencji na prowadzenie działalności gospodarczej polegającej na wykonywaniu przewozów kolejowych osób lub rzeczy albo na świadczeniu usług trakcyjnych – (art. 47 ustawy) wymagania dotyczące odpowiedzialności cywilnej uznaje się za spełnione, gdy ubiegający się o udzielenie licencji przedsiębiorca posiada zabezpieczenie roszczeń majątkowych związanych z prowadzoną działalnością lub zobowiąże się do dokonania ubezpieczenia działalności objętej licencją. Ubezpieczenie, o którym mowa w ust. 7, uwzględnia wymagania określone przepisami art. 12 rozporządzenia Nr 1371/2007/WE.

UWAGA – parametry ubezpieczenia wskazane poprzez odesłanie do aktów prawa wspólnotowego!

Podgrupa „J” – działalność niebezpieczna i szczególnie niebezpieczna

I.

USTAWA z 29 listopada 2000 r. Prawo atomowe (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1512 z późn. zm.)
oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 14 września 2011 r. w sprawie minimalnej sumy gwarancyjnej obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby eksploatującej urządzenie jądrowe (Dz. U. z 2011 r., Nr 206, poz. 1217)

40. Ubezpieczenie OC osoby eksploatującej urządzenie jądrowe – (art. 103 ust. 1 ustawy) osoba eksploatująca jest obowiązana do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za wyrządzoną szkodę jądrową. W przypadku transportu materiału jądrowego z urządzenia jądrowego osoba eksploatująca, niezależnie od obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązana do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową wyrządzoną w czasie transportu.

41. Ubezpieczenie OC osoby eksploatującej urządzenie jądrowe w przypadku transportu materiału jądrowego za szkodę jądrową wyrządzoną w czasie transportu – (art. 103 ust. 2 ustawy) w przypadku transportu materiału jądrowego z urządzenia jądrowego osoba eksploatująca, niezależnie od obowiązku ubezpieczenia OC związanego z samą eksploatacją, jest obowiązana do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową wyrządzoną w czasie transportu.

II.

USTAWA z 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 611 z późn. zm.)
oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 11 marca 2010 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej organizatorów imprez masowych (Dz. U. z 2010 r., Nr 54, poz. 323)

42. Ubezpieczenie OC organizatora imprezy masowej – (art. 53) organizator imprezy masowej, na którą wstęp jest odpłatny, jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone osobom w niej uczestniczącym.

Podgrupa „K” – pozostałe rodzaje działalności

I.

USTAWA z 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 94 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 23 października 2009 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej domu maklerskiego (Dz. U. z 2009 r., Nr 187, poz. 1449)

43. Ubezpieczenie OC domu maklerskiego – (art. 98 ustawy) w przypadku gdy dom maklerski nie prowadzi działalności, o której mowa w art. 69 ust. 2 pkt 2–4, 6–8 lub ust. 4 pkt 1, oraz nie spełnia wymogu posiadania kapitału założycielskiego w wysokości ustalonej zgodnie z ust. 2 lub 4, jest on obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z prowadzeniem działalności maklerskiej. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w ust. 9, obejmuje szkody wyrządzone przez dom maklerski w związku z działalnością wykonywaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 9, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę wykonywaną działalność domów maklerskich oraz zakres prowadzonej działalności.

II.

USTAWA z 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 262 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 16 grudnia 2003 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej kwalifikowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne (Dz. U. z 2003 r., Nr 229, poz. 2282)

44. Ubezpieczenie OC kwalifikowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne za szkody wyrządzone odbiorcom usług certyfikacyjnych – (art. 10 ustawy).

III.

USTAWA z 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1457 z późn. zm.)

45. Ubezpieczenie OC dziennego opiekuna dziecka – (art. 41) dzienny opiekun podlega obowiązkowi ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy sprawowaniu opieki. Podmiot zatrudniający dziennego opiekuna jest zobowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia dziennego opiekuna od odpowiedzialności cywilnej oraz opłacania i finansowania składki na to ubezpieczenie. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta zawiera umowę ubezpieczenia OC na zasadach określonych w ustawie z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907, 984 i 1047).

IV.

USTAWA z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 28 grudnia 2009 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby sporządzającej świadectwa charakterystyki energetycznej budynku, lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową (Dz. U. z 2009 r., Nr 224, poz. 1802)

46. Ubezpieczenie OC osoby sporządzającej świadectwo charakterystyki energetycznej budynku, lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową – (art. 5² ustawy).

UWAGA – przepis art. 52 traci moc z dniem 9 marca 2015 r., ale rozporządzenia wydane na jego podstawie zachowują ważność do czasu zastąpienia ich przez nowe, lecz nie dłużej niż 12 miesięcy. Przepisy ustawy Prawo budowlane w zakresie ubezpieczenia OC osoby sporządzającej świadectwo charakterystyki energetycznej zastąpione zostają art. 20 ust. 1 pkt 2 z 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2014 r., poz. 1200 ze zm.). Przepis ten stanowi, że osoba uprawniona do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej jest obowiązana do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku ze sporządzaniem świadectwa charakterystyki energetycznej.

V.

USTAWA z 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 873 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 24 września 2014 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia biur usług płatniczych wymaganego w związku z wykonywaniem transakcji płatniczych wynikających z umowy o świadczenie usług płatniczych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1309)

47. Ubezpieczenie OC biur usług płatniczych wymagane w związku z wykonywaniem transakcji płatniczych wynikających z umowy o świadczenie usług płatniczych – (art. 125 ustawy)

biuro usług płatniczych jest zobowiązane do ochrony środków pieniężnych otrzymanych od użytkowników, w tym za pośrednictwem agenta lub innego dostawcy, w celu wykonania transakcji płatniczych. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, biuro usług płatniczych wykonuje przez zawarcie – odpowiednio z bankiem krajowym, instytucją kredytową, oddziałem banku zagranicznego albo zakładem ubezpieczeń, które nie należą do tej samej grupy co dane biuro usług płatniczych – umowy gwarancji bankowej albo ubezpieczeniowej, albo ubezpieczenia. *UWAGA – ubezpieczenie wariantywne (choć nazwane przez ustawodawcę obowiązkowym).*

VI.

USTAWA z 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1946 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 11 grudnia 2003 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2003 r., Nr 220, poz. 2174)

48. Ubezpieczenie OC architektów oraz inżynierów budownictwa – (art. 6 ustawy) członek izby samorządu zawodowego podlega obowiązkowi ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą wyniknąć w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

UWAGA – art. 20a ustawy przewiduje, że przed rozpoczęciem świadczenia usług transgranicznych po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (przez obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa, który prowadzi zgodnie z prawem działalność w zakresie tego zawodu w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim), architekt lub inżynier budownictwa przedkłada okręgowej radzie izby właściwej ze względu na miejsce zamierzonego wykonywania czynności, pisemne oświadczenie o zamiarze świadczenia danej usługi, zawierające informacje o posiadanym ubezpieczeniu lub innych środkach indywidualnego lub zbiorowego ubezpieczenia w odniesieniu do odpowiedzialności zawodowej.

VII.

USTAWA z 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1645, z późn. zm.)

49. Ubezpieczenie OC jednostki certyfikującej – (art. 19 ustawy) autoryzacja jest udzielana na wniosek jednostki certyfikującej, jednostki kontrolującej albo laboratorium, spełniających kryteria określone w ust. 2, pod warunkiem ubezpieczenia się od odpowiedzialności cywilnej w wysokości odpowiedniej dla ryzyka związanego z prowadzoną działalnością.

UWAGA – ubezpieczenie jako warunek uzyskania autoryzacji!

VIII.

USTAWA z 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1155 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 9 marca 2006 r. w sprawie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wprowadzającego sprzęt za niewykonanie obowiązku zbierania, przetwarzania, odzysku, w tym recyklingu, i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (Dz. U. z 2006 r., Nr 46, poz. 332)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 30 maja 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad współpracy pomiędzy instytucjami finansowymi a Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska i Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wzorów formularzy zabezpieczenia finansowego (Dz. U. z 2006 r., Nr 95, poz. 662)

50. **Ubezpieczenie OC podmiotu wprowadzającego sprzęt za niewykonanie obowiązku zbierania, przetwarzania, odzysku, w tym recyklingu, i unieszkodliwiania zużytego sprzętu** – (art. 19 ustawy).

UWAGA – wariantywne ubezpieczenie OC – podmiot wprowadzający sprzęt może ustanowić inne zabezpieczenie finansowe!

IX.

USTAWA z 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1226 z późn. zm.) oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 19 lutego 2005 r. w sprawie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie łowiectwa (Dz. U. z 2005 r., Nr 32, poz. 283)

51. **Ubezpieczenie OC przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie łowiectwa** – (art. 18 ustawy) przedsiębiorca podejmujący i wykonujący działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług turystycznych obejmujących polowania wykonywane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz polowania za granicą jest obowiązany ustanowić obowiązkowe zabezpieczenie majątkowe roszczeń osób trzecich z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez przedsiębiorcę poprzez m.in. zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem działalności.

UWAGA – wariantywne ubezpieczenie OC – przedsiębiorca może ustanowić inne zabezpieczenie!

52. **Ubezpieczenie OC członków Polskiego Związku Łowieckiego w zakresie czynności związanych z gospodarką łowiecką i polowaniami** – art. 32 ust. 6 ustawy).

UWAGA – brak parametrów ubezpieczenia!

X.

USTAWA z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 392)

53. **Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego** – (art. 44 ustawy) rolnik jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia OC rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego.

XI.

USTAWA z 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2011 r., Nr 228, poz. 1368 z późn. zm.)

54. **Ubezpieczenie OC jachtów komercyjnych (pisownia autentyczna)** – (art. 110 ustawy) jachty komercyjne inne niż jachty komercyjne odpłatnie udostępniane bez załogi, przewożące pasażerów powinny obowiązkowo posiadać ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody na osobie lub w mieniu pasażera.

UWAGA – brak parametrów ubezpieczenia!

XII.

USTAWA z 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1015 z późn. zm.)

55. Ubezpieczenie OC biura informacji gospodarczej – (art. 7 ustawy) biuro jest obowiązane do zabezpieczenia roszczeń o naprawienie szkody, która może wyniknąć w związku z działalnością gospodarczą biura. Zabezpieczenie może nastąpić w drodze zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zlecenia udzielenia gwarancji bankowej lub poręczenia bankowego.

UWAGA – wariantywne ubezpieczenie OC – podmiot wprowadzający może ustanowić inne zabezpieczenie!

**GRUPA 2 – ubezpieczenia mienia i pozostałe ubezpieczenia majątkowe
(z wyłączeniem ubezpieczeń kosztów leczenia oraz ubezpieczeń medycznych)
(łącznie 7 ubezpieczeń)**

I.

USTAWA z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1502 z późn. zm.)

- 1. Ubezpieczenie sprzętu pracownika wykonującego telepracę** – (art. 67¹¹) pracodawca jest obowiązany dostarczyć telepracownikowi sprzęt niezbędny do wykonywania pracy w formie telepracy, spełniający wymagania określone w rozdziale IV działu dziesiątego, i ubezpieczyć ten sprzęt.

II.

USTAWA z 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 196 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA z 22 kwietnia 2013 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia na rzecz klientów w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 510)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPORTU I TURYSTYKI z 21 kwietnia 2011 r. w sprawie wzorów formularzy umowy gwarancji bankowej, umowy gwarancji ubezpieczeniowej oraz umowy ubezpieczenia na rzecz klientów, wymaganych w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Dz. U. z 2011 r., Nr 88, poz. 499)

- 2. Ubezpieczenie przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych, na wypadek swojej niewypłacalności** – (art. 5 ustawy) ubezpieczenie obejmuje pokrycie:

- kosztów powrotu klientów z imprezy turystycznej do miejsca wyjazdu lub planowanego powrotu z imprezy turystycznej w wypadku, gdy organizator turystyki lub pośrednik turystyczny wbrew obowiązkowi nie zapewnia tego powrotu;
- zwrotu wpłat wniesionych przez klientów tytułem zapłaty za imprezę turystyczną w wypadku, gdy z przyczyn dotyczących organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego oraz osób, które działają w ich imieniu, impreza turystyczna nie zostanie zrealizowana;
- zwrotu części wpłat wniesionych przez klientów tytułem zapłaty za imprezę turystyczną, odpowiadającą części imprezy turystycznej, która nie została zrealizowana z przyczyn dotyczących organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego oraz osób, które działają w ich imieniu.

Ubezpieczenie obejmuje wszystkie szkody w zakresie, o którym mowa powyżej w odniesieniu do umów o świadczenie usług turystycznych zawartych w okresie ubezpieczenia, chociażby ich wykonanie nie nastąpiło w tym okresie, bez możliwości umownego ograniczenia odpowiedzialności ubezpieczyciela.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne – przedsiębiorca może ustanowić inne zabezpieczenie!

III.

USTAWA z 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2005 r., Nr 150, poz. 1249 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z 20 listopada 2014 r. w sprawie maksymalnych sum ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na 2015 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1655)

oraz

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z 27 listopada 2014 r. w sprawie wysokości dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2015 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1680)

3. **Ubezpieczenia upraw od określonego ryzyka wystąpienia skutków zdarzeń losowych w rolnictwie** – (art. 10c ustawy) obowiązek ubezpieczenia dotyczy jedynie upraw, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, a więc: zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych; obowiązek ubezpieczenia dotyczy ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez powódź, suszę, grad, ujemne skutki przezimowania lub przymrozki wiosenne.

IV.

USTAWA z 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1695 z późn. zm.)

4. **Ubezpieczenie zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw od ognia i innych zdarzeń losowych** – (art. 12 ustawy) producenci oraz handlowcy lub przedsiębiorcy utrzymujący zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw na rzecz producentów lub handlowców, stosownie do art. 11, są obowiązani ubezpieczyć zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw od ognia i innych zdarzeń losowych.

V.

USTAWA z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 392)

5. **Ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych** – (art. 59 ustawy) rolnik jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia budynku wchodzącego w skład gospodarstwa rolnego, zwanego dalej „budynkiem rolniczym”, od ognia i innych zdarzeń losowych.

VI

USTAWA z 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 873 z późn. zm.)

6. **Ubezpieczenie krajowych instytucji płatniczych przyjmujących od użytkowników środki pieniężne na poczet wykonania transakcji płatniczych bezpośrednio lub za pośrednictwem innego dostawcy** – (art. 78 ust. 2 i 3 ustawy) jeżeli instytucja zawrze taką umowę, nie musi

stosować określonych w art. 78 ust. 1 ustawy zasad ochrony transakcji płatniczych. UWAGA – ustawa nie definiuje tego ubezpieczenia jako ubezpieczenia OC i posługuje się pojęciem „zawarcia umowy ubezpieczenia na kwotę (...)” określaną zgodnie z zasadami ochrony, o których mowa w art. 78 ust. 1.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Krajowa instytucja płatnicza może uzyskać inne zabezpieczenie finansowe!

7. **Ubezpieczenie instytucji pieniądza elektronicznego** – (art. 132b ust. 5 ustawy) ustawa stanowi, że KNF może cofnąć zezwolenie wydane dla instytucji pieniądza elektronicznego, również jeżeli instytucja, która nie stosuje zasad ochrony środków pieniężnych otrzymanych w zamian za wydany pieniądz elektroniczny, określonych w art. 132n ust. 1 ustawy, nie zawarła w terminie umowy gwarancji bankowej, albo ubezpieczeniowej albo umowy ubezpieczenia, o której mowa w art. 78 ust. 2 (odwołanie do ubezpieczenia krajowych instytucji płatniczych).

UWAGA – ustawa nie definiuje tego ubezpieczenia jako ubezpieczenia OC.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Instytucja pieniądza elektronicznego może uzyskać inne zabezpieczenie finansowe!

GRUPA 3 – ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia kosztów leczenia i ubezpieczenia medyczne (łącznie 34 ubezpieczenia)

Podgrupa „A” – służby mundurowe i ratownicze

I.

USTAWA z 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r., Nr 29, poz. 154 z późn. zm.)

1. **Ubezpieczenie NNW funkcjonariusza ABW/AW** – (art. 85a) funkcjonariuszowi skierowanemu do wykonywania zadań służbowych w państwie, którego terytorium w całości lub w części zostało uznane za strefę działań wojennych na podstawie odrębnych przepisów lub w państwie, na terytorium którego występują warunki stwarzające bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia tego funkcjonariusza, przysługuje, na koszt właściwej Agencji, ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków zaistniałych w związku z wykonywaniem tych zadań poza granicami państwa, wskutek których nastąpiło uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć.

II.

USTAWA z 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 170 z późn. zm.) oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI z 4 listopada 2014 r. w sprawie określenia sum ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków w umowach ubezpieczenia zawieranych na rachunek funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu (Dz. U. z 2014 r., poz. 1586) oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI z 8 czerwca 2009 r. sprawie określenia terytoriów państw lub ich części poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, na obszarze których wykonywanie obowiązków służbowych przez funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu wymaga zawarcia umowy ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 57 z późn. zm.)

2. **Ubezpieczenie NNW funkcjonariusza BOR** – (art. 60a i 60b) szef BOR zawiera umowę ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków, wskutek których może nastąpić uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć funkcjonariusza wykonującego obowiązki służbowe, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–3 i 5, poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w państwach, których terytorium w całości lub części zostało uznane za strefę działań wojennych na podstawie odrębnych przepisów.

III.

USTAWA z 12 października 1990 r. o Straży Granicznej [tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1402 z późn. zm.]
oraz

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z 3 października 2006 r. w sprawie realizacji uprawnień przy-
sługujących funkcjonariuszom Straży Granicznej delegowanym do pełnienia służby w kontyngencie
Straży Granicznej oraz pracownikom zatrudnionym w kontyngencie Straży Granicznej [Dz. U.
z 2006 r., Nr 187, poz. 1383]

3. **Ubezpieczenie NNW funkcjonariusza Straży Granicznej** – [art. 147i) funkcjonariuszowi dele-
gowanemu do pełnienia służby w kontyngencie oraz osobie, o której mowa w art. 147f, przy-
sługują w szczególności następujące uprawnienia i świadczenia: ubezpieczenie od następstw
nieszczęśliwych wypadków zaistniałych w czasie pełnienia służby lub pracy w kontyngencie,
wskutek których nastąpiło uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia zapewnienie ubezpieczenia następuje w drodze zawarcia
umowy ubezpieczenia przez Komendanta Głównego Straży Granicznej z zakładem ubezpie-
czeń. Warunki umowy udostępnia się funkcjonariuszom i pracownikom przed wyjazdem z kraju
w celu pełnienia służby lub wykonywania pracy w kontyngencie. Umowa ubezpieczenia od na-
stępstw nieszczęśliwych wypadków zaistniałych w czasie pełnienia służby lub wykonywania
pracy w kontyngencie w szczególności określa zakres i sumę ubezpieczenia, z tym że suma
ubezpieczenia nie może być niższa niż wysokość świadczenia odszkodowawczego, o którym
mowa w przepisach o odszkodowaniach przysługujących w razie wypadków i chorób pozosta-
jących w związku ze służbą w Policji.

*UWAGA: podstawowe parametry ubezpieczenia oraz adresat obowiązku (tj. Komendant
Główny Straży Granicznej) zdefiniowane w rozporządzeniu.*

IV.

USTAWA z 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej [tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1340
z późn. zm.]

4. **Dodatkowe ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków, kosztów leczenia i śmierci
oraz odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe podczas działań ratowniczych za gra-
nicą strażaka** delegowanego do pełnienia służby w grupie ratowniczej poza granicą państwa
– [art. 49e ust. 2).

*UWAGA: ustawa statuuje tylko dodatkowe uprawnienie strażaka – daje mu roszczenie
w granicach co najmniej ujemnego interesu umowy.*

V.

USTAWA z 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych [tekst jedn. Dz. U.
z 2014 r., poz. 1414 z późn. zm.]

oraz

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z 16 września 2010 r. w sprawie pełnienia zawodowej służby
wojskowej poza granicami państwa [Dz. U. z 2010 r., Nr 184, poz. 1237 z późn. zm.]

5. **Ubezpieczenie NNW żołnierzy zawodowych skierowanych do służby za granicą** – (art. 24) żołnierzom zawodowym skierowanym do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa przysługują, w szczególności, następujące uprawnienia i świadczenia: indywidualne i zbiorowe ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków zaistniałych w czasie pełnienia służby poza granicami państwa, wskutek których nastąpiło uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć.

Zgodnie z § 28 rozporządzenia żołnierzowi {1} skierowanemu do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa, {2} uczestniczącemu w akcjach ratowniczych, poszukiwawczych, humanitarnych i antyterrorystycznych, {3} skierowanemu na szkolenia i ćwiczenia wojskowe, {4} pełniącemu służbę na stanowiskach służbowych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1–3, a następnie realizującemu zadania w strefie działań wojennych, przysługuje indywidualne i zbiorowe ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków zaistniałych w czasie pełnienia służby poza granicami państwa, wskutek których nastąpiło uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć, pokrywane z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej. Zakres i sumę ubezpieczenia, o których mowa w ust. 1, określa umowa ubezpieczenia zawarta między Ministrem Obrony Narodowej a zakładem ubezpieczeń, z tym że suma ubezpieczenia nie może być niższa niż świadczenie, o którym mowa w § 27 pkt 1.

UWAGA: podstawowe parametry ubezpieczenia oraz adresat obowiązku (tj. Minister Obrony Narodowej) były zdefiniowane w rozporządzeniu. Rozporządzenie utraciło jednak moc obowiązującą z dniem 6 grudnia 2014 r. Do 27 lutego 2015 r. nie opublikowano nowego rozporządzenia we wskazanym zakresie.

VI.

USTAWA z 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2011 r., Nr 228, poz. 1368 z późn. zm.)

6. **Ubezpieczenie na wypadek śmierci lub trwałego inwalidztwa w następstwie wypadku członków ochotniczej drużyny ratowniczej w czasie trwania i w związku z akcją poszukiwawczą i ratowniczą lub szkoleniem organizowanym przez Służbę SAR** – (art. 124 ustawy), dokładnie prawo do jednorazowego odszkodowania.

UWAGA: ustawa statuuje tylko dodatkowe uprawnienie członka drużyny ratowniczej – daje członkowi drużyny roszczenie w granicach co najmniej ujemnego interesu umowy.

VII.

USTAWA z 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 178, poz. 1380 z późn. zm.)

7. **Ubezpieczenie członków ochotniczej straży pożarnej i młodzieżowej drużyny pożarniczej** – (art. 32) gmina ma obowiązek ubezpieczenia w instytucji ubezpieczeniowej członków ochotniczej straży pożarnej i młodzieżowej drużyny pożarniczej; ubezpieczenie może być imienne lub zbiorowe niezmienne. *UWAGA – ustawa nie definiuje, z jakim ubezpieczeniem mamy do czynienia, niemniej w praktyce przyjmuje się, że jest to ubezpieczenie NNW.*

PODGRUPA „B” – usługi

I.

USTAWA z 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 196 z późn. zm.)

8. **Ubezpieczenie NNW i kosztów leczenia uczestników imprez turystycznych** – (art. 14 ust. 3) organizatorzy turystyki, organizujący imprezy turystyczne za granicą, mają obowiązek zawarcia na rzecz osób uczestniczących w tych imprezach umów ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia.

II.

USTAWA z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 674 z późn. zm.)

9. **Ubezpieczenie NNW bezrobotnego odbywającego szkolenie w instytucji szkoleniowej ze skierowania starosty** – (art. 41) osobom skierowanym na szkolenie przez starostę, z wyjątkiem osób posiadających z tego tytułu prawo do stypendium, z wyłączeniem stypendium, o którym mowa w ust. 3b, przysługuje odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku ze szkoleniem oraz w drodze do miejsca szkolenia i z powrotem, wypłacane przez instytucję ubezpieczeniową, w której osoby te zostały ubezpieczone. Instytucja szkoleniowa jest obowiązana ubezpieczyć osobę, o której mowa wyżej, od następstw nieszczęśliwych wypadków.

10. **Ubezpieczenie NNW bezrobotnego odbywającego studia podyplomowe finansowane z Funduszu Pracy przez starostę** – (art. 42a) uczestnikowi studiów podyplomowych, o którym mowa w ust. 6, przysługuje odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku ze studiami podyplomowymi oraz w drodze do miejsca studiów i z powrotem, wypłacane przez instytucję ubezpieczeniową, w której uczestnik ten został ubezpieczony. Starosta ze środków Funduszu Pracy ubezpiecza uczestnika studiów podyplomowych, o którym mowa w ust. 7, od następstw nieszczęśliwych wypadków, z wyłączeniem przypadku, gdy uczestnik ten posiada już takie ubezpieczenie.

11. **Ubezpieczenie NNW osoby podlegającej ubezpieczeniu społecznemu rolników, z którą stosunek pracy lub stosunek służbowy został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy i która nie jest uprawniona do zasiłku** – (art. 62 ust. 1) osobie podlegającej ubezpieczeniu społecznemu rolników, z którą stosunek pracy lub stosunek służbowy został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy i która nie jest uprawniona do zasiłku, przysługuje odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków, powstałych w związku z odbywaniem szkolenia, na zasadach przewidzianych dla bezrobotnych.

12. **Ubezpieczenie NNW i chorób tropikalnych osób kierowanych do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych za pośrednictwem agencji zatrudnienia** – (art. 85 ustawy).

UWAGA – tylko jako wymóg formalny dla umowy z agencją zatrudnienia!

PODGRUPA „C” – obywatele państw członkowskich UE, cudzoziemcy i repatrianci

I.

USTAWA z 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2013 r., poz. 1350 z późn. zm.)

13. **Obowiązek posiadania podróznego ubezpieczenia medycznego przez cudzoziemca wjeżdżającego na terytorium RP** – (art. 25 ustawy) cudzoziemiec wjeżdżający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany posiadać oraz okazać na żądanie dokument potwierdzający posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego w rozumieniu przepisów ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub posiadanie podróznego ubezpieczenia medycznego o minimalnej kwocie ubezpieczenia w wysokości 30 000 euro, ważnego przez okres planowanego pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pokrywającego wszelkie wydatki, które mogą wynikać podczas pobytu na tym terytorium w związku z koniecznością podróży powrotnej z powodów medycznych, potrzebą pilnej pomocy medycznej, nagłym leczeniem szpitalnym lub ze śmiercią, w którym ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku – w przypadku wjazdu na podstawie wizy krajowej. Cudzoziemiec wjeżdżający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy w celu wykonywania pracy, który nie podlega jeszcze ubezpieczeniu zdrowotnemu w rozumieniu przepisów ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, wskazany powyżej obowiązek realizuje poprzez okazanie podróznego ubezpieczenia medycznego o minimalnej kwocie ubezpieczenia w wysokości 30 000 euro, ważnego do dnia uzyskania przez niego ubezpieczenia zdrowotnego, pokrywającego wszelkie wydatki, które mogą wynikać podczas pobytu na tym terytorium w związku z koniecznością podróży powrotnej z powodów medycznych, potrzebą pilnej pomocy medycznej, nagłym leczeniem szpitalnym lub ze śmiercią, w którym ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku.
14. **Obowiązek posiadania przez cudzoziemca ubiegającego się o wydanie wizy krajowej ubezpieczenia medycznego, o którym mowa w art. 25 ustawy** (art. 65 ustawy).
15. **Obowiązek posiadania podróznego ubezpieczenia medycznego przez cudzoziemca, który ubiega się o wydanie wizy krajowej** (art. 77 ustawy).
16. **Obowiązek posiadania podróznego ubezpieczenia medycznego przez cudzoziemca, który zamierza przedłużyć pobyt na podstawie wizy Schengen lub wizy krajowej** (art. 85 ustawy).
17. **Obowiązek posiadania przez cudzoziemca ubiegającego się o zezwolenie na pobyt czasowy i pracę potwierdzenia pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** (art. 114 ustawy).

18. Obowiązek posiadania przez cudzoziemca potwierdzenia pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (ubezpieczenie kosztów leczenia), w przypadku ubiegania się o zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji przez okres dłuższy niż 3 miesiące (art. 127 ustawy).
19. Obowiązek posiadania przez cudzoziemca ubiegającego się o zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy przez cudzoziemca delegowanego przez pracodawcę zagranicznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej potwierdzenia pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 140 ustawy).
20. Obowiązek posiadania przez cudzoziemca ubiegającego się o zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej potwierdzenia pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 142 ustawy).
21. Obowiązek posiadania przez cudzoziemca ubiegającego się o zezwolenie na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia lub jednolitych studiach magisterskich albo studiach trzeciego stopnia potwierdzenia pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 144 ustawy).
22. Obowiązek posiadania przez cudzoziemca ubiegającego się o zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych na podstawie umowy o przyjęciu go w celu realizacji projektu badawczego zawartej z jednostką naukową, o której mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki cudzoziemcom (art. 151 ustawy), potwierdzenia pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 151 ustawy).
UWAGA – także jako warunek zawarcia umowy z naukowcem cudzoziemcem (art. 152 ustawy).
23. Obowiązek posiadania przez członków rodzin obywateli Rzeczypospolitej Polskiej oraz członków rodzin cudzoziemców ubiegających się o zezwolenie na pobyt czasowy potwierdzenia pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 159 ustawy).
24. Obowiązek posiadania przez cudzoziemców ubiegających się o zezwolenie na pobyt czasowy z powodu innych okoliczności, o których mowa w art. 186 i 187 ustawy, potwierdzenia pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 188 ustawy).
25. Obowiązek posiadania przez cudzoziemca zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE potwierdzenia pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 211 ustawy).
UWAGA – wszystkie ubezpieczenia wynikające z ustawy o cudzoziemcach mają charakter wariantywny [zamiast ww. ubezpieczeń cudzoziemiec może wykazać tytuł do ubezpieczenia zdrowotnego w rozumieniu przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych]!

II.

USTAWA z 9 listopada 2000 r. o repatriacji (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1392 z późn. zm.)

26. **Ubezpieczenie NNW repatrianta podlegającego przeszkoleniu zawodowemu** – (art. 24) pracodawca przeprowadzając przeszkolenie (w zakresie wykonywania przez repatrianta zadań lub czynności w siedzibie przyszłego pracodawcy bez nawiązywania stosunku pracy, które umożliwią repatriantowi nabycie umiejętności praktycznych do samodzielnego wykonywania pracy po zakończeniu przeszkolenia) jest obowiązany do ubezpieczenia repatrianta od następstw nieszczęśliwych wypadków.

III.

USTAWA z 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1525)

27. **Prywatne ubezpieczenie zdrowotne obywateli państwa członkowskiego UE, o których mowa w art. 16 ustawy, pokrywające wszelkie wydatki, które mogą wyniknąć podczas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z potrzebą pomocy medycznej lub leczeniem szpitalnym, w którym ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku** (art. 16 ustawy).

UWAGA – ubezpieczenie jako warunek uzyskania prawa pobytu na terytorium RP przez okres dłuższy niż 3 miesiące!

PODGRUPA „D” – sport i wolontariat

I.

USTAWA z 25 czerwca 2010 r. o sporcie (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 715 z późn. zm.)

28. **Ubezpieczenie NNW zawodnika sportowego uczestniczącego we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez polski związek sportowy** – (art. 38 ustawy) zawodnik uczestniczący we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez polski związek sportowy podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od następstw nieszczęśliwych wypadków w uprawianym sporcie. Obowiązek ubezpieczenia spoczywa na klubie sportowym będącym członkiem polskiego związku sportowego.

29. **Ubezpieczenie NNW zawodnika kadry narodowej** – (art. 38 ustawy) zawodnik kadry narodowej podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od następstw nieszczęśliwych wypadków w uprawianym sporcie. Obowiązek ubezpieczenia spoczywa na polskim związku sportowym.

II.

USTAWA z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1113 z późn. zm.)

30. **Ubezpieczenie NNW wolontariusza** – [art. 46 ustawy] wolontariuszowi, który wykonuje świadczenia przez okres nie dłuższy niż 30 dni, korzystający zobowiązany jest zapewnić ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków.
31. **Ubezpieczenie kosztów leczenia wolontariusza podczas pobytu za granicą, jeżeli kosztów tych nie pokrywa się z innego tytułu** – [art. 46 ustawy] jeżeli porozumienie zawarte między korzystającym a wolontariuszem dotyczy delegowania wolontariusza do wykonywania świadczeń na terytorium innego państwa, na obszarze którego trwa konflikt zbrojny, wystąpiła klęska żywiołowa lub katastrofa naturalna, korzystający jest obowiązany zapewnić wolontariuszowi ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz ubezpieczenie kosztów leczenia podczas pobytu za granicą, jeżeli kosztów tych nie pokrywa się z innego tytułu, w szczególności na podstawie przepisów o koordynacji, w rozumieniu ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

PODGRUPA „E” – działalność lecznicza

USTAWA z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2011 r., Nr 112, poz. 654 z późn. zm.)

32. **Ubezpieczenie na rzecz pacjentów z tytułu zdarzeń medycznych określonych w przepisach o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta w przypadku podmiotu leczniczego prowadzącego szpital** – [art. 17 w zw. 25 ustawy].

UWAGA – tymczasowo uchylony obowiązek ubezpieczenia! Obowiązek ma zostać przywrócony z dniem 1 stycznia 2016 r.!

PODGRUPA „F” – inne

I.

USTAWA z 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 1997 r., Nr 90, poz. 557 z późn. zm.) oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z 27 maja 2010 r. w sprawie trybu postępowania przy zawieraniu przez podmioty uprawnione umowy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków skazanych wykonujących nieodpłatną, kontrolowaną pracę na cele społeczne oraz pracę społecznie użyteczną (Dz. U. z 2010 r., Nr 98, poz. 632)

33. **Ubezpieczenie NNW skazanych wykonujących nieodpłatną, kontrolowaną pracę na cele społeczne oraz pracę społecznie użyteczną** – [art. 56a ustawy].

UWAGA – podstawowe parametry ubezpieczenia oraz adresat obowiązku [tj. dyrektor sądu okręgowego, w okręgu którego jest wykonywana przez skazanego nieodpłatna, kontrolowana praca na cele społeczne lub praca społecznie użyteczna] zdefiniowane w rozporządzeniu.

II.

USTAWA z 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1226 z późn. zm.)

34. **Ubezpieczenie NNW członków Polskiego Związku Łowieckiego** – [art. 32 ust. 6 ustawy].

PODZBIÓR 2 – UBEZPIECZENIA WYNIKAJĄCE Z RATYFIKOWANYCH UMÓW MIĘDZYNARODOWYCH (*łącznie 20 ubezpieczeń*)

I.

UMOWA między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Czarnogóry o współpracy w dziedzinie obronności, podpisana w Podgoricy 10 lutego 2011 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 220)

1. Ubezpieczenie osobowe personelu wojskowego i cywilnego wysłanego w ramach współpracy między państwowej (art. 8).

II.

UMOWA między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o statusie sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych Ameryki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podpisana w Warszawie 11 grudnia 2009 r. (Dz. U. z 2010 r., Nr 66, poz. 422)

2. Członkowie sił zbrojnych i personelu cywilnego, wykonawcy kontraktowi Stanów Zjednoczonych, pracownicy wykonawców kontraktowych Stanów Zjednoczonych oraz członkowie rodzin zobowiązani są do przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej swoich prywatnych pojazdów silnikowych w czasie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 10 ust. 4).

III.

UMOWA między Rzeczypospolitą Polską a Republiką Peru o współpracy w dziedzinie obronności, podpisana w Limie 14 maja 2008 r. (Dz. U. z 2010 r., Nr 70, poz. 453)

3. Ubezpieczenie osobowe (łącznie z ubezpieczeniem zdrowotnym i NNW) personelu wojskowego i cywilnego wysłanego w ramach współpracy (art. 7).

IV.

UMOWA między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisana w Kijowie 28 marca 2008 r. oraz Protokół, podpisany w Warszawie 22 grudnia 2008 r. między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zmianie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie 28 marca 2008 r. (Dz. U. z 2009 r., Nr 103, poz. 858)

4. Ubezpieczenie zdrowotne, gwarantujące placówce opieki medycznej pokrycie poniesionych kosztów leczenia w stanach nagłych i następstw nieszczęśliwych wypadków oraz kosztów transportu sanitarnego do państwa miejsca stałego zamieszkania mieszkańców strefy przygranicznej (art. 13).

V.

UMOWA między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Azerbejdżanu o współpracy w dziedzinie obronności, podpisana w Warszawie 30 marca 2005 r. (Dz. U. z 2010 r., Nr 203, poz. 1347)

5. **Ubezpieczenie w razie choroby lub wypadku personelu wojskowego i cywilnego wysyłanego w ramach współpracy** (art. 8).

VI.

UMOWA między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Armenii o współpracy w dziedzinie obronności, podpisana w Warszawie 6 września 2004 r. (Dz. U. z 2005 r., Nr 221, poz. 1902)

6. **Ubezpieczenie w razie choroby lub wypadku personelu wojskowego i cywilnego wysyłanego w ramach współpracy** (art. 8).

VII.

UMOWA między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Albanii o współpracy w dziedzinie obronności, podpisana w Warszawie 18 lipca 2003 r. (Dz. U. z 2004 r., Nr 221, poz. 2238)

7. **Ubezpieczenie w razie choroby lub wypadku personelu wojskowego i cywilnego wysyłanego w ramach współpracy** (art. 9).

VIII.

UMOWA między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Indii dotycząca współpracy w dziedzinie obronności, podpisana w New Delhi 17 lutego 2003 r. (Dz. U. z 2004 r., Nr 221, poz. 2240 z późn. zm.)

8. **Ubezpieczenie w razie choroby lub wypadku personelu wojskowego i cywilnego wysyłanego w ramach współpracy** (art. 8).

IX.

UMOWA między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Kanady o wspieraniu mobilności młodych obywateli, sporządzona w Warszawie 14 lipca 2008 r. (M.P. z 2009 r., Nr 58, poz. 781)

9. **Ubezpieczenie zapewniające pokrycie kosztów leczenia, w tym kosztów leczenia szpitalnego i transportu sanitarnego, na okres legalnego pobytu w drugim państwie osób wskazanych w art. 3 ust. 1 pkt d umowy.**

X.

MIĘDZYNARODOWA KONWENCJA o odpowiedzialności cywilnej za szkody spowodowane zanieczyszczeniem olejami bunkrowymi, przyjęta przez Międzynarodową Organizację Morską w Londynie 23 marca 2001 r. (Dz. U. z 2008 r., Nr 148, poz. 939)

10. Ubezpieczenie OC właściciela statku o tonażu brutto przekraczającym 1000 ton za szkody spowodowane zanieczyszczeniem olejami bunkrowymi [art. 7].

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Właściciel statku może uzyskać inne zabezpieczenie finansowe!

XI.

MIĘDZYNARODOWA KONWENCJA o odpowiedzialności cywilnej za szkody spowodowane zanieczyszczeniem olejami, sporządzona w Brukseli 29 listopada 1969 r. (Dz. U. z 1976 r., Nr 32, poz. 184)

11. Ubezpieczenie OC właściciela statku zarejestrowanego w jakimkolwiek Umawiającym się Państwie, przewożącego więcej niż 2000 ton oleju luzem jako ładunek [art. VII].

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Właściciel statku może uzyskać inne zabezpieczenie finansowe!

XII.

UMOWA o przywilejach i immunitetach Międzynarodowego Trybunału Prawa Morza, przyjęta na VII Spotkaniu Państw-Stron Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza 23 maja 1997 r. (Dz. U. z 2008 r., Nr 13, poz. 78)

12. Obowiązek posiadania przez członków oraz urzędników Międzynarodowego Trybunału Morza ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wykupionego na pojazd własny lub użytkowany, zgodnie z ustawami i aktami normatywnymi niższego rzędu państwa, w którym pojazd jest używany [art. 13 ust. 5 oraz art. 14 ust. 3].

XIII.

KONWENCJA o ujednoczeniu niektórych przepisów dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, sporządzona w Montrealu 28 maja 1999 r. (Dz. U. z 2007 r., Nr 37, poz. 235)

13. Ubezpieczenie OC przewoźnika lotniczego – państwa strony zobowiążą swoich przewoźników do zawarcia umów ubezpieczeniowych pokrywających odpowiedzialność przewoźników przewidzianą w niniejszej konwencji. Państwo strona, do którego przewoźnik wykonuje loty, może zobowiązać przewoźnika do przedstawienia dowodu posiadania odpowiedniej polisy ubezpieczeniowej pokrywającej odpowiedzialność przewidzianą w tej konwencji [art. 50 konwencji].
UWAGA: postanowienia konwencji implementowane w ustawie Prawo lotnicze [z formalnego punktu widzenia mamy jednak do czynienia z dwoma źródłami tego obowiązku, tj. konwencją międzynarodową oraz ustawą wewnętrzną – Prawo lotnicze. Ponieważ polski system źródeł prawa nie zna zasady skuteczności konwencji międzynarodowej proprio vigore, należało konsekwentnie mówić o dwóch źródłach prawnych ww. obowiązku ubezpieczenia, scilicet o dwóch kategoriach ww. ubezpieczenia obowiązkowego].

XIV.

PROTOKÓŁ w sprawie przywilejów i immunitetów Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego, przyjęty w Kingston 27 marca 1998 r. (Dz. U. z 2008 r., Nr 13, poz. 80)

14. Przedstawiciele członków organizacji powinni być objęci ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej obejmującej pojazdy będące ich własnością lub przez nich użytkowane zgodnie z ustawami i przepisami państwa, w którym pojazd jest użytkowany (art. 7 ust. 5 protokołu).
15. Zgodnie z ustawami i przepisami odnośnego państwa funkcjonariusze organizacji mają obowiązek ubezpieczenia się od odpowiedzialności cywilnej, obejmującego pojazdy będące ich własnością lub przez nich użytkowane (art. 8 ust. 6 protokołu).

XV.

PROTOKÓŁ z 3 czerwca 1999 r. wprowadzający zmiany do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF), sporządzonej w Bernie 9 maja 1980 r. (Dz. U. z 2007 r., Nr 100, poz. 674)

16. **Ubezpieczenie OC przewoźnika kolejowego** – zarządzający może zażądać od przewoźnika udowodnienia, że zawarł on umowę ubezpieczeniową zapewniającą wystarczającą odpowiedzialność lub że podjął on równoważne działania w celu pokrycia wszystkich roszczeń na podstawie art. 9 do art. 21, niezależnie z jakiego tytułu mogłyby one wynikać. Każdego roku przewoźnik powinien udowodnić w należytej formie istnienie tego ubezpieczenia lub równoważnych zabezpieczeń. Jest on zobowiązany niezwłocznie powiadomić zarządzającego o każdej zmianie istniejącej umowy ubezpieczeniowej przed jej wejściem w życie (artykuł 6 protokołu).

XVI.

POROZUMIENIE między Królestwem Belgii, Królestwem Danii, Republiką Federalną Niemiec, Irlandią, Republiką Włoską, Wielkim Księstwem Luksemburga, Królestwem Niderlandów, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej i Międzynarodową Agencją Energii Atomowej dotyczące wprowadzenia w życie artykułu III ustępy 1 i 4 Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, podpisane w Brukseli 5 kwietnia 1973 r. (Dz. U. z 2007 r., Nr 218, poz. 1617)

17. **Ubezpieczenie za szkodę jądrową** – Wspólnota i państwa zapewniają, że wszelka ochrona przed odpowiedzialnością cywilną za szkodę jądrową, włącznie z ubezpieczeniem lub innym zabezpieczeniem finansowym dostępnym na mocy ich prawa, stosuje się, dla celów niniejszego Porozumienia, do Agencji i jej urzędników w taki sam sposób, w jaki ochrona ta dotyczy obywateli państw (artykuł 16).

XVII.

Konwencja Wiedeńska o odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową, sporządzona w Wiedniu 21 maja 1963 r. (Dz. U. z 1990 r., Nr 63, poz. 370 z późn. zm.)

18. Ubezpieczenie OC osoby eksploatującej urządzenie jądrowe – osoba eksploatująca powinna posiadać ubezpieczenie lub inne zabezpieczenie finansowe pokrywające jej odpowiedzialność za szkodę jądrową w takiej wysokości, takiego rodzaju i na takich warunkach, jakie określi Państwo Urządzenia. Państwo urządzenia zapewni pokrycie roszczeń odszkodowawczych za szkodę jądrową, skierowanych przeciwko osobie eksploatującej, dostarczając niezbędnych funduszy w zakresie, w jakim wysokość ubezpieczenia lub innego zabezpieczenia finansowego jest niewystarczająca na zaspokojenie tych roszczeń, lecz nie wyższa od granicy, w wypadku jej ustalenia, zgodnie z postanowieniami artykułu V. Jeżeli odpowiedzialność osoby eksploatującej jest nieograniczona, Państwo Urządzenia może ustanowić granicę finansowego zabezpieczenia odpowiedzialnej osoby eksploatującej pod warunkiem, że granica ta nie jest niższa od 300 milionów SDR. Państwo Urządzenia zapewni pokrycie roszczeń odszkodowawczych za szkodę jądrową, skierowanych przeciwko osobie eksploatującej, w zakresie, w jakim wysokość finansowego zabezpieczenia jest niewystarczająca na zaspokojenie tych roszczeń, jednak nie wyższym od kwoty finansowego zabezpieczenia, które ma być zapewnione zgodnie z niniejszym ustępem [artykuł VII konwencji].

UWAGA: postanowienia konwencji implementowane w ustawie Prawo atomowe (z formalnego punktu widzenia mamy jednak do czynienia z dwoma źródłami tego obowiązku, tj. konwencją międzynarodową oraz ustawą wewnętrzną – Prawo atomowe – zob. uwaga w punkcie XIII).

XVIII.

UMOWA między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Mongolii o współpracy w dziedzinie obronności, podpisana w Warszawie 21 stycznia 2013 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 1448).

19. Ubezpieczenie osobowe (w tym ubezpieczenie zdrowotne oraz NNW) osób odbywających oficjalne wizyty w ramach współpracy [art. 7 umowy].

UWAGA – umowa mówi tylko o finansowaniu ww. ubezpieczeń!

XIX.

UMOWA RAMOWA między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o współpracy transgranicznej w ratownictwie medycznym, podpisana w Warszawie 21 grudnia 2011 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 678)

20. Ubezpieczenie OC usługodawców ratownictwa medycznego za szkody wyrządzone przy wykonywaniu działań ratunkowych na obszarze drugiej Umawiającej się Strony [art. 4 umowy].

UWAGA – umowa ramowa mówi wyłącznie o uwzględnieniu w porozumieniach zawieranych w celu wykonania umowy ramowej ww. ubezpieczenia OC!

PODZBIÓR 3 – UBEZPIECZENIA WYNIKAJĄCE Z ROZPORZĄDZEŃ I DYREKTYW UE¹⁶ (łącznie 53 ubezpieczenia)

ROZPORZĄDZENIA

I.

ROZPORZĄDZENIE (WE) Nr 785/2004 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wymogów w zakresie ubezpieczenia w odniesieniu do przewoźników lotniczych i operatorów statków powietrznych (Dz. Urz. UE L 138/1 z 2004 r.)

- 1. Ubezpieczenie w zakresie OC przewoźników lotniczych oraz operatorów statków powietrznych za pasażerów, bagaż i ładunek – (art. 6 rozporządzenia).**
- 2. Ubezpieczenie w zakresie OC przewoźników lotniczych oraz operatorów statków powietrznych wobec osób trzecich – (art. 7 rozporządzenia).**

II.

ROZPORZĄDZENIE (WE) Nr 1371/2007 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z 23 października 2007 r. dotyczące praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz. Urz. UE L 315/14 z 2007 r.)

- 3. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorstwa kolejowego od wypadku, w szczególności w odniesieniu do pasażerów, bagażu, przesyłek, poczty i osób trzecich – (art. 12) obowiązek określony w art. 9 dyrektywy 95/18/WE w zakresie dotyczącym odpowiedzialności wobec pasażerów należy rozumieć jako wymóg posiadania odpowiedniego ubezpieczenia przez przedsiębiorstwo kolejowe lub przedstawienia przez nie równoważnego zabezpieczenia w zakresie jego odpowiedzialności wynikającej z niniejszego rozporządzenia. Komisja w terminie do 3 grudnia 2010 r. przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat ustalenia minimalnej kwoty ubezpieczenia przedsiębiorstw kolejowych. W razie potrzeby sprawozdanie to jest uzupełniane odpowiednimi wnioskami lub zaleceniami w tej sprawie.**

III.

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) Nr 392/2009 z 23 kwietnia 2009 r. w sprawie odpowiedzialności przewoźników pasażerskich na morskich drogach wodnych z tytułu wypadków (Dz. Urz. UE L 131/24 z 2009 r.)

- 4. Ubezpieczenie odpowiedzialności przewoźnika morskiego za śmierć pasażera lub szkodę na jego osobie – (art. 4a załącznika I do rozporządzenia) gdy pasażerowie przewożeni są na pokładzie statku, który zarejestrowany jest w Państwie Stronie i który posiada licencję na przewóz ponad dwunastu pasażerów, a niniejsza konwencja ma zastosowanie, to każdy przewoźnik, który faktycznie wykonuje całość lub część przewozu, będzie posiadać ubezpieczenie lub inne zabezpieczenie finansowe, takie jak gwarancja banku lub podobnej instytucji finansowej, od wynikającej**

---

16. Nie wliczono aktów prawnych nieobowiązujących na dzień 1 marca 2015 r.

z niniejszej konwencji odpowiedzialności za śmierć pasażera lub szkodę na jego osobie. Granica ubezpieczenia obowiązkowego lub innego zabezpieczenia finansowego wynosi co najmniej 250 000 jednostek obliczeniowych na jednego pasażera w każdym odrębnym przypadku.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Przewoźnik może ustanowić inne zabezpieczenie!

IV.

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) Nr 810/2009 z 13 lipca 2009 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy (Kodeks wizowy) (Dz. Urz. UE L 243/1 z 2009 r.)

5. **Ubezpieczenie medyczne osób spoza państw członkowskich UE ubiegających się o wizę na tranzyt przez terytorium państw członkowskich lub planowany pobyt na terytorium państw członkowskich nieprzekraczający trzech miesięcy w dowolnym sześciomiesięcznym okresie (podróżne ubezpieczenie medyczne)** – (art. 15) osoby ubiegające się o wizę jednolitą uprawniającą do jedno- lub dwukrotnego wjazdu wykazują, że posiadają odpowiednie, ważne podróżne ubezpieczenie medyczne pokrywające wszelkie wydatki, które podczas ich pobytu (-ów) na terytorium państw członkowskich mogą wyniknąć w związku z koniecznością powrotu z powodów medycznych, potrzebą pilnej pomocy medycznej, nagłym leczeniem szpitalnym lub ze śmiercią. Osoby ubiegające się o wizę jednolitą uprawniającą do co najmniej trzykrotnego wjazdu (wizę wielokrotnego wjazdu) wykazują, że posiadają odpowiednie, ważne podróżne ubezpieczenie medyczne obejmujące okres ich pierwszej planowanej wizyty. Ponadto osoby takie podpisują załączone do formularza wniosku oświadczenie, że są świadome konieczności posiadania podróżnego ubezpieczenia medycznego podczas kolejnych pobytów.

V.

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) Nr 216/2008 z 20 lutego 2008 r. w sprawie wspólnych zasad w zakresie lotnictwa cywilnego i utworzenia Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego oraz uchylające dyrektywę Rady 91/670/EWG, rozporządzenie (WE) Nr 1592/2002 i dyrektywę 2004/36/WE (Dz. Urz. UE L 79/1 z 2008 r.)

6. **Ubezpieczenia OC jednostek lub kwalifikowanych jednostek wykonujących określone zadania certyfikacyjne pod swoją kontrolą i na swoją odpowiedzialność** – jednostka musi wykupić ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, chyba że odpowiedzialność taką przejmie na siebie państwo członkowskie zgodnie z jego prawem krajowym (załącznik V do rozporządzenia).

VI.

ROZPORZĄDZENIE (WE) Nr 1013/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz. Urz. UE L 190/1 z 2006 r.)

7. **Ubezpieczenie wszystkich przemieszczeń odpadów, które wymagają zgłoszenia, obejmujące koszty transportu, koszty odzysku lub unieszkodliwienia (w tym koszty niezbędnych procesów przejściowych) oraz koszty składowania przez okres 90 dni** – (art. 6 rozporządzenia) w tym przypadku wymagane jest ustanowienie gwarancji finansowej lub równoważnego ubezpieczenia pokrywającego ww. koszty. *UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Podmiot przemieszczający odpady może ustanowić inne zabezpieczenie!*

VII.

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) Nr 1008/2008 z 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 293/3 z 2008 r.)

8. **Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przewoźnika lotniczego w odniesieniu do wypadków dotyczących poczty** – (art. 11 rozporządzenia) niezależnie od rozporządzenia (WE) Nr 785/2004 przewoźnik lotniczy posiada ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w odniesieniu do wypadków dotyczących poczty.

VIII.

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) Nr 1214/2011 z 16 listopada 2011 r. w sprawie zawodowego, transgranicznego transportu drogowego gotówki euro między państwami członkowskimi należącymi do strefy euro (Dz. Urz. UE L 316/1 z 2011 r.)

9. **Ubezpieczenie OC przedsiębiorstwa, które zamierza wykonywać transgraniczny transport drogowy gotówki euro** – (artykuł 4 rozporządzenia) krajowy organ udzielający zezwoleń udziela zezwolenia na transgraniczny transport gotówki na okres pięciu lat, pod warunkiem że przedsiębiorstwo posiada ważne ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej obejmujące, co najmniej, szkody dla życia i mienia osób trzecich, bez względu na to, czy transportowana gotówka jest ubezpieczona w ramach tego ubezpieczenia.

IX.

ROZPORZĄDZENIE (WE) Nr 552/2004 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z 10 marca 2004 r. w sprawie interoperacyjności Europejskiej Sieci Zarządzania Ruchem Lotniczym (Rozporządzenie w sprawie interoperacyjności) (Dz. Urz. UE L 96/26 z 2004 r.)

10. **Ubezpieczenie OC instytucji funkcjonującej w ramach Europejskiej Sieci Zarządzania Ruchem Lotniczym** – (punkt 10 załącznika V do rozporządzenia) instytucja musi wykupić ubezpieczenie od odpowiedzialności, chyba że państwo członkowskie przejmuje odpowiedzialność zgodnie z prawem krajowym bądź państwo członkowskie jest samo bezpośrednio odpowiedzialne za inspekcje. *UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!*

X.

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) Nr 807/2010 z 14 września 2010 r. ustanawiające szczegółowe zasady dostaw żywności z zapasów interwencyjnych do wykorzystania przez osoby najbardziej potrzebujące w Unii (Dz. Urz. UE L 242/9 z 2010 r.)

11. **Ubezpieczenie towarów w ramach dostaw żywności z zapasów interwencyjnych do wykorzystania przez osoby najbardziej potrzebujące w Unii** – (art. 8 rozporządzenia) właściwy organ zapewnia odpowiednie ubezpieczenie towarów.

XI.

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) Nr 305/2011 z 9 marca 2011 r. ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylające dyrektywę Rady 89/106/EWG (Dz. Urz. UE L 88/5 z 2011 r.)

12. Ubezpieczenie OC jednostki notyfikowanej – [art. 43 rozporządzenia] jednostka notyfikowana uzyskuje ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, chyba że zgodnie z prawem krajowym odpowiedzialność spoczywa na państwie członkowskim lub za dokonaną ocenę lub weryfikację bezpośrednio odpowiada samo państwo członkowskie.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

XII.

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) Nr 216/2008 z 20 lutego 2008 r. w sprawie wspólnych zasad w zakresie lotnictwa cywilnego i utworzenia Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego oraz uchylające dyrektywę Rady 91/670/EWG, rozporządzenie (WE) Nr 1592/2002 i dyrektywę 2004/36/WE (Dz. Urz. UE L 79/1 z 2008 r.)

13. Ubezpieczenie OC jednostki – [załącznik V rozporządzenia] jednostka musi wykupić ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, chyba że odpowiedzialność taką przejmie na siebie państwo członkowskie zgodnie z jego prawem krajowym.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

XIII.

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) Nr 305/2011 z 9 marca 2011 r. ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylające dyrektywę Rady 89/106/EWG

14. Ubezpieczenie OC jednostek notyfikowanych – [art. 43 ust. 9 rozporządzenia] wyznaczone przez państwa członkowskie laboratoria badawcze, jednostki kontrolujące i jednostki certyfikujące muszą spełniać następujące warunki minimalne: posiadanie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, chyba że odpowiedzialność tę, zgodnie z prawem tego kraju, przejmuje państwo.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

XIV.

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) Nr 1244/2014 z 20 listopada 2014 r. ustanawiające zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 375/2014, ustanawiającego Europejski Ochotniczy Korpus Pomocy Humanitarnej („inicjatywa Wolontariusze pomocy UE” – Dz. Urz. UE L.2014.334.52)

15. **Ubezpieczenie kompleksowe wolontariuszy pomocy UE (art. 24 rozporządzenia)** – wszystkich wolontariuszy pomocy UE obejmuje się kompleksową polisą ubezpieczeniową specjalnie przygotowaną w celu ochrony wolontariuszy przez cały czas trwania ich oddelegowania do państw trzecich i we wszystkich właściwych okresach przed oddelegowaniem i po nim. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje cały świat i jest ważna przez 24 godziny na dobę. Okres ubezpieczenia rozpoczyna się w dniu opuszczenia przez wolontariusza UE jego miejsca zamieszkania w celu udania się do państwa trzeciego będącego państwem oddelegowania i kończy się w dniu opuszczenia przez wolontariusza pomocy UE państwa trzeciego będącego państwem oddelegowania w celu powrotu do miejsca zamieszkania i dotarcia do tego miejsca zamieszkania. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje: opiekę medyczną i dentystyczną; ciążę i poród; wypadki; repatriację; ubezpieczenie na życie; trwałą lub tymczasową niepełnosprawność lub niezdolność; odpowiedzialność cywilną; utratę lub kradzież dokumentów, biletów i przedmiotów osobistych; pomoc dodatkową.

XV.

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) Nr 231/2013 z 19 grudnia 2012 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Dz. Urz. UE L.2013.83.1)

16. **Ubezpieczenie OC ZAFI (podmiotów zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi)** – art. 15 rozporządzenia.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Może być zastąpione wymogiem posiadania dodatkowych funduszy własnych (art. 12 rozporządzenia).

XVI.

ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) Nr 557/2014 z 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Drugiej Inicjatywy w zakresie Leków Innowacyjnych (Dz. Urz. UE L.2014.169.54)

17. **Ubezpieczenie Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2** – art. 19 załącznika do rozporządzenia.

UWAGA – rozporządzenie ustanawia jedynie wymóg zawierania i utrzymywania odpowiednich umów ubezpieczenia przez IMI2, nie precyzując jednak, o jakie umowy ubezpieczenia dokładnie chodzi! Analogiczne rozwiązania zawarto w następujących rozporządzeniach Rady:

- ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) Nr 561/2014 z 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL (Dz. Urz. UE L.2014.169.152)
- ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) Nr 560/2014 z 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Bioprzemysłu (Dz. Urz. UE L.2014.169.130)
- ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) Nr 559/2014 z 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych 2 (Dz. Urz. UE L.2014.169.108)
- ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) Nr 558/2014 z 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” (Dz. Urz. UE L.2014.169.77)
- ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) Nr 642/2014 z 16 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia Shift2Rail (Dz. Urz. UE L.2014.177.9).

XVII.

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) Nr 167/2013 z 5 lutego 2013 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów rolniczych i leśnych (Dz. Urz. UE L.2013.60.1)

18. Ubezpieczenie OC służby technicznej (art. 57 rozporządzenia).

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności! Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

XVIII.

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) Nr 168/2013 z 15 stycznia 2013 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów dwu- lub trzykołowych oraz czterokołowców (Dz. Urz. UE L.2013.60.52)

19. Ubezpieczenie OC służby technicznej (art. 61 rozporządzenia).

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności! Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

DYREKTYWY:

I.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/103/WE z 16 września 2009 r. w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 263/11 z 2009 r.)

20. Ubezpieczenie OC odnoszące się do ruchu pojazdów (ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów) – (art. 3 dyrektywy) z zastrzeżeniem art. 5 każde państwo członkowskie podejmuje wszelkie stosowne środki w celu zapewnienia objęcia ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej odnoszącej się do ruchu pojazdów normalnie przebywających na jego terytorium.

II.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2012/34/UE z 21 listopada 2012 r. w sprawie utworzenia jednolitego europejskiego obszaru kolejowego (Dz. Urz. UE L 343/32 z 2012 r.)
oraz

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2015/171 z 4 lutego 2015 r. w sprawie niektórych aspektów procedury wydawania licencji przedsiębiorstwom kolejowym (Dz. Urz. UE L.2015.29.3)

21. Ubezpieczenie OC przedsiębiorstwa kolejowego – (art. 22 dyrektywy) bez uszczerbku dla unijnych zasad pomocy państwa oraz zgodnie z art. 93, 107 i 108 TFUE przedsiębiorstwo kolejowe musi być odpowiednio ubezpieczone lub posiadać odpowiednie gwarancje na warunkach rynkowych w celu pokrycia, zgodnie z prawem międzynarodowym i krajowym, swojej odpowiedzialności cywilnej od wypadku, w szczególności w odniesieniu do pasażerów, bagażu,

przesyłek, poczty i osób trzecich. Niezależnie od tego obowiązku można wziąć pod uwagę specyficzne uwarunkowania i profil ryzyka poszczególnych rodzajów usług, a zwłaszcza działania systemu kolei ze względów kulturowych lub historycznych.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Przewoźnik może wybrać inne formy zabezpieczenia roszczeń. Rozporządzenie wykonawcze wchodzi w życie z dniem 16 czerwca 2015 r.

III.

DYREKTYWA 2002/92/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z 9 grudnia 2002 r. w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego (Dz. Urz. UE L 9/3 z 2002 r.)

22. Ubezpieczenie OC pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych – (art. 4 dyrektywy) pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni posiadają ubezpieczenie od odpowiedzialności zawodowej, obejmujące całe terytorium Wspólnoty, lub jakąś inną, porównywalną gwarancję odpowiedzialności, wynikającą z zaniedbania zawodowego, opiewającą przynajmniej na 1 000 000 EUR w stosunku do każdego roszczenia oraz 1 500 000 EUR rocznie w stosunku do wszystkich roszczeń, o ile takie ubezpieczenie lub porównywalna gwarancja nie zostały już przewidziane przez zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji lub inny zakład, w którego imieniu działa pośrednik ubezpieczeniowy lub reasekuracyjny lub w którego imieniu pośrednik ubezpieczeniowy lub reasekuracyjny jest upoważniony do działania, lub taki zakład, który ponosi pełną odpowiedzialność za działania pośrednika.

IV.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/20/WE z 23 kwietnia 2009 r. w sprawie ubezpieczenia armatorów od roszczeń morskich (Dz. Urz. UE L 131/128 z 2009 r.)

23. Ubezpieczenie OC armatorów statków morskich od roszczeń morskich – (art. 4 dyrektywy) każde z państw członkowskich wymaga od armatorów statków morskich podnoszących banderę tego państwa, aby posiadali ubezpieczenie obejmujące takie statki. Każde z państw członkowskich wymaga, aby armatorzy statków morskich podnoszących banderę inną niż bandera tego państwa posiadali ubezpieczenie, gdy takie statki wpływają do portu znajdującego się pod jurysdykcją tego państwa członkowskiego. Ponadto państwa członkowskie mogą – jeżeli jest to zgodne z prawem międzynarodowym – wymagać spełnienia powyższego obowiązku także wtedy, gdy takie statki pływają na ich wodach terytorialnych.

V.

DYREKTYWA RADY 2004/114/WE z 13 grudnia 2004 r. w sprawie warunków przyjmowania obywateli państw trzecich w celu odbywania studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu bez wynagrodzenia lub wolontariacie (Dz. Urz. UE L 375/12 z 2004 r.)

24. Ubezpieczenie na wypadek choroby obywatela państwa trzeciego wnioskującego o przyjęcie w celach określonych w art. 6–10 dyrektywy – (art. 6 dyrektywy) obywatel państwa trzeciego wnioskujący o przyjęcie w celach określonych w art. 6–10 powinien posiadać ubezpieczenie na wypadek choroby w zakresie wszystkich ryzyk zwyczajowo objętych ubezpieczeniem obywateli danego państwa członkowskiego.

25. Ubezpieczenie OC organizacji odpowiedzialnej za program wolontariatu, w którym uczestniczy obywatel państwa trzeciego – (art. 11 dyrektywy) obywatel państwa trzeciego składający wniosek o przyjęcie w ramach programu wolontariatu powinien przedstawić dowód, że organizacja odpowiedzialna za program wolontariatu, w którym uczestniczy, opłaciła ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej i przyjmuje pełną odpowiedzialność za niego przez cały okres jego pobytu, w szczególności w zakresie utrzymania, opieki zdrowotnej i kosztów podróży powrotnej.

VI.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 1999/93/WE z 13 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnotowych ram w zakresie podpisów elektronicznych (Dz. Urz. UE L 13/12 z 2000 r.)

26. Ubezpieczenie OC podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne w zakresie podpisów elektronicznych – (punkt h załącznika II do dyrektywy) podmioty świadczące usługi certyfikacyjne mają obowiązek dysponować wystarczającymi środkami finansowymi, aby działać zgodnie z wymogami niniejszej dyrektywy, w szczególności, aby ponosić ryzyko odpowiedzialności za szkody, na przykład przez wykupienie odpowiedniego ubezpieczenia.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Podmiot może ustanowić inne sposoby zabezpieczenia ponoszenia ryzyka! Dyrektywa zostanie uchylona z dniem 1 lipca 2016 r. i zastąpiona ROZPORZĄDZENIEM PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE Nr 910/2014 z 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE. Art. 24 rozporządzenia zawiera wymóg posiadania przez kwalifikowanych dostawców usług zaufania ubezpieczenia OC lub – wariantywnie – dostatecznych zasobów finansowych.

VII.

DYREKTYWA 98/79/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z 27 października 1998 r. w sprawie wyrobów medycznych używanych do diagnozy *in vitro* (Dz. Urz. UE L 331/1 z 1998 r.)

27. Ubezpieczenie OC jednostki w zakresie wyrobów medycznych używanych do diagnozy *in vitro* – (punkt 6 załącznika IX do dyrektywy) jednostka musi posiadać ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, chyba że odpowiedzialność ponosi zgodnie z prawem krajowym państwo lub państwo członkowskie samo bezpośrednio przeprowadza kontrole.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

VIII.

DYREKTYWA RADY z 21 grudnia 1989 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do wyposażenia ochrony osobistej (89/686/EWG) (Dz. Urz. UE L 399/18 z 1989 r.)

28. Ubezpieczenie OC jednostki notyfikacyjnej w zakresie wyposażenia ochrony osobistej – (punkt 5 załącznika V do dyrektywy) jednostka notyfikacyjna musi posiadać ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, o ile ta odpowiedzialność nie jest zagwarantowana przez państwo na mocy prawa krajowego.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

IX.

DYREKTYWA 97/23/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z 29 maja 1997 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących urządzeń ciśnieniowych (Dz. Urz. UE L 181/1 z 1997 r.)

29. Ubezpieczenie OC jednostek notyfikowanych – (punkt 6 załącznika IV do dyrektywy) jednostki muszą posiadać odpowiednie ubezpieczenie od odpowiedzialności, chyba że odpowiedzialność ponosi państwo zgodnie z prawem krajowym, lub samo państwo członkowskie jest bezpośrednio odpowiedzialne za kontrole.

30. Ubezpieczenie OC inspektoratów ds. użytkowników – (punkt 6 załącznika V do dyrektywy) inspektorat ds. użytkowników musi posiadać odpowiednie ubezpieczenie od odpowiedzialności, chyba że odpowiedzialność jest ponoszona przez grupę, której częścią jest inspektorat. *UWAGA – ubezpieczenia wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności! Dyrektywa uchylona zostaje z dniem 19 lipca 2016 r. (a w zakresie jej art. 9 z dniem 1 czerwca 2015 r.) i zastąpiona DYREKTYWĄ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2014/68/UE z 15 maja 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku urządzeń ciśnieniowych (Dz. Urz. UE L.2014.189.164).*

X.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/81/WE z 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 216/76 z 2009 r.)

31. Ubezpieczenie wykonawcy (przedsiębiorcy budowlanego, dostawcy lub usługodawcy) z tytułu ryzyka zawodowego, stanowiące dowód sytuacji finansowej i ekonomicznej wykonawcy – (art. 41 dyrektywy) według ogólnych zasad dowodem sytuacji finansowej i ekonomicznej wykonawcy może być dostarczony przezeń jeden lub kilka z następujących dokumentów: odpowiednie oświadczenia banku albo stosowny dowód posiadania ubezpieczenia z tytułu ryzyka zawodowego. *UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Wykonawca może przedłożyć inne dokumenty!*

XI.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/48/WE z 18 czerwca 2009 r. w sprawie bezpieczeństwa zabawek (Dz. Urz. UE L 170/1 z 2009 r.)

32. Ubezpieczenie OC jednostek oceniających zgodność zabawek – (art. 26 dyrektywy) jednostki oceniające zgodność zabawek wykupują ubezpieczenie od odpowiedzialności, chyba że na mocy prawa krajowego odpowiedzialność spoczywa na państwie członkowskim lub za ocenę zgodności bezpośrednio odpowiada samo państwo członkowskie. *UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!*

XII.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2008/57/WE z 17 czerwca 2008 r. w sprawie interoperacyjności systemu kolei we Wspólnocie (Dz. Urz. UE L 191/1 z 2008 r.)

33. Ubezpieczenie OC jednostki kontrolnej w ramach systemu interoperacyjności – (punkt 6 załącznika VIII do dyrektywy) jednostka musi wykupić ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, chyba że ta odpowiedzialność na mocy prawa krajowego leży po stronie państwa lub takie kontrole przeprowadzane są bezpośrednio przez to państwo członkowskie.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

XIII.

DYREKTYWA 2004/108/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z 15 grudnia 2004 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej oraz uchylająca dyrektywę 89/336/EWG (Dz. Urz. UE L 390/24 z 2004 r.)

34. Ubezpieczenie OC jednostek notyfikowanych – (punkt 1.6 załącznika VI do dyrektywy) jednostki notyfikowane przez państwa członkowskie spełniają następujące minimalne warunki: posiadanie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, o ile odpowiedzialność taka nie spoczywa na państwie członkowskim zgodnie z prawem krajowym.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

XIV.

DYREKTYWA RADY 93/42/EWG z 14 czerwca 1993 r. dotycząca wyrobów medycznych (Dz. Urz. UE L 169/1 z 1993 r. ze zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) Nr 920/2013 z 24 września 2013 r. w sprawie wyznaczenia i nadzorowania jednostek notyfikowanych na podstawie dyrektywy Rady 90/385/EWG dotyczącej wyrobów medycznych aktywnego osadzania oraz dyrektywy Rady 93/42/EWG dotyczącej wyrobów medycznych (Dz. Urz. UE L.2013.253.8)

35. Ubezpieczenie uczestników badania – (punkt 2.2 załącznika VIII do dyrektywy) dla wyrobów wykonanych na zamówienie lub przeznaczonych do badań klinicznych wytwórca lub jego upoważniony przedstawiciel musi sporządzić deklarację zawierającą informacje określone w sekcji 2. Deklaracja dla wyrobów przeznaczonych do badań klinicznych objętych załącznikiem X musi zawierać następujące informacje: potwierdzenie ubezpieczenia uczestników badania.

UWAGA – brak określenia, o jakie dokładnie ubezpieczenie chodzi!

36. Ubezpieczenie OC jednostki notyfikowanej zajmującej się weryfikacją – (punkt 6 załącznika IX do dyrektywy) jednostka musi posiadać polisę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, chyba że odpowiedzialność przejmuje państwo zgodnie z prawem krajowym lub państwo członkowskie bezpośrednio przeprowadza kontrolę.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

XV.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2014/53/UE z 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylająca dyrektywę 1999/5/WE (Dz. Urz. UE L.2014.153.62)

37. Ubezpieczenie OC jednostki oceniającej – (art. 26 dyrektywy) jednostka oceniająca zgodność musi wykupić ubezpieczenie od odpowiedzialności, chyba że na mocy prawa krajowego odpowiedzialność spoczywa na państwie lub za ocenę zgodności bezpośrednio odpowiada samo państwo członkowskie.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

XVI.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/142/WE z 30 listopada 2009 r. odnosząca się do urządzeń spalających paliwa gazowe (Dz. Urz. UE L 330/10 z 2009 r.)

38. Ubezpieczenie OC jednostki notyfikowanej – (załącznik V do dyrektywy) jednostki notyfikowane wyznaczone przez państwa członkowskie muszą spełniać następujące warunki minimalne: posiadanie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, o ile taka odpowiedzialność nie jest ponoszona przez państwo na mocy prawa krajowego.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

XVII.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2014/17/UE z 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi i zmieniająca dyrektywy 2008/48/WE i 2013/36/UE oraz rozporządzenie (UE) Nr 1093/2010 (Dz. Urz. UE L.2014.60.34) oraz

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) Nr 1125/2014 z 19 września 2014 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących minimalnej kwoty pieniężnej ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywanej działalności lub porównywalnej gwarancji, dawanej przez pośredników kredytowych (Dz. Urz. UE L.2014.305.1)

39. Ubezpieczenie OC pośredników kredytowych – (art. 29 dyrektywy) pośrednicy kredytowi są ubezpieczeni od odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywanej działalności na terytoriach, na których oferują oni swoje usługi, lub są w posiadaniu innej porównywalnej gwarancji na wypadek odpowiedzialności wynikłej z niedochowania należytej staranności zawodowej. Jednak w przypadku powiązanych pośredników kredytowych państwo członkowskie pochodzenia może przewidzieć, że wspomniane ubezpieczenie lub porównywalna gwarancja mogą być udzielone przez kredytodawcę, w imieniu którego działa pośrednik kredytowy.

XVIII.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2013/36/UE z 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywę 2006/48/WE oraz 2006/49/WE [Dz. Urz. UE L.2013.176.338]

40. Ubezpieczenie odpowiedzialności firm inwestycyjnych [pisownia oryginalna], które nie mają zezwolenia na świadczenie usługi dodatkowej, o której mowa w pkt 1 sekcji B załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE [tj. zabezpieczanie i administrowanie instrumentami finansowymi na rachunek klientów, w tym przechowywanie i usługi pochodne, takie jak zarządzanie środkami pieniężnymi/dodatkowym ubezpieczeniem], i które wykonują wyłącznie jedną lub więcej z usług inwestycyjnych i rodzajów działalności inwestycyjnej wymienionych w pkt 1, 2, 4 i 5 sekcji A załącznika I [tj. przyjmowanie i przekazywanie zleceń w odniesieniu do jednego lub większej liczby instrumentów finansowych, realizacja zleceń w imieniu klientów, zarządzanie pakietem akcji, doradztwo inwestycyjne] do wspomnianej dyrektywy i które nie mają zezwolenia na przechowywanie środków pieniężnych ani papierów wartościowych swoich klientów i z tego powodu nie mogą w żadnym momencie być zadłużone wobec tych klientów [art. 31 dyrektywy].

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Ubezpieczenie odpowiedzialności z tytułu prowadzenia działalności zawodowej (obejmującego całe terytorium Unii lub innej porównywalnej gwarancji odnoszącej się do odpowiedzialności wynikającej z zaniedbań zawodowych, na kwotę co najmniej 1 000 000 EUR na każde roszczenie i łącznie 1 500 000 EUR rocznie na wszystkie roszczenia) może być zastąpione wymogiem posiadania kapitału założycielskiego (lub połączone z wymogiem posiadania takiego kapitału).

XIX.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2014/90/UE z 23 lipca 2014 r. w sprawie wyposażenia morskiego i uchylająca dyrektywę Rady 96/98/WE [Dz. Urz. UE L.2014.257.146]

41. Ubezpieczenie OC jednostki oceniającej – [punkt 15 zał. III do dyrektywy] jednostka oceniająca zgodność wykupuje ubezpieczenie od odpowiedzialności, chyba że na mocy prawa krajowego odpowiedzialność spoczywa na państwie lub za ocenę zgodności bezpośrednio odpowiada samo państwo członkowskie.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

XX.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2014/30/UE z 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej [Dz. Urz. UE L.2014.96.79]

42. Ubezpieczenie OC jednostki oceniającej [art. 24 dyrektywy] – jednostka oceniająca zgodność zawiera umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności, chyba że na mocy prawa krajowego

odpowiedzialność spoczywa na państwie lub za ocenę zgodności bezpośrednio odpowiada samo państwo członkowskie.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

XXI.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2014/29/UE z 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku prostych zbiorników ciśnieniowych (Dz. Urz. UE L.2014.96.45)

43. **Ubezpieczenie OC jednostki oceniającej** (art. 21 dyrektywy) – jednostka oceniająca zgodność zawiera umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności, chyba że na mocy prawa krajowego odpowiedzialność spoczywa na państwie lub za ocenę zgodności bezpośrednio odpowiada samo państwo członkowskie.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

XXII.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2014/34/UE z 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej (Dz. Urz. UE L.2014.96.309)

44. **Ubezpieczenie OC jednostki oceniającej** (art. 21 dyrektywy) – jednostka oceniająca zgodność zawiera umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności, chyba że na mocy prawa krajowego odpowiedzialność spoczywa na państwie lub za ocenę zgodności bezpośrednio odpowiada samo państwo członkowskie.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

XXIII.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2014/31/UE z 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku wag nieautomatycznych (Dz. Urz. UE L.2014.96.107)

45. **Ubezpieczenie OC jednostki oceniającej** (art. 23 dyrektywy) – jednostka oceniająca zgodność zawiera umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności, chyba że na mocy prawa krajowego odpowiedzialność spoczywa na państwie lub za ocenę zgodności bezpośrednio odpowiada samo państwo członkowskie.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

XXIV.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2014/28/UE z 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku i kontroli materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. Urz. UE L.2014.96.1)

46. Ubezpieczenie OC jednostki oceniającej (art. 28 ust. 9 dyrektywy) – jednostka oceniająca zgodność zawiera umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności, chyba że na mocy prawa krajowego odpowiedzialność spoczywa na państwie lub za ocenę zgodności bezpośrednio odpowiada samo państwo członkowskie.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności! Przepis dot. ubezpieczenia wchodzi w życie z dniem 20 kwietnia 2016 r. (zgodnie z art. 54 dyrektywy).

XXV.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2013/29/UE z 12 czerwca 2013 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku wyrobów pirotechnicznych (Dz. Urz. UE L.2013.178.27)

47. Ubezpieczenie OC jednostki oceniającej (art. 25 dyrektywy) – jednostka oceniająca zgodność zawiera umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności, chyba że na mocy prawa krajowego odpowiedzialność spoczywa na państwie lub za ocenę zgodności bezpośrednio odpowiada samo państwo członkowskie.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

XXVI.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2013/53/UE z 20 listopada 2013 r. w sprawie rekreacyjnych jednostek pływających i skuterów wodnych i uchylająca dyrektywę 94/25/WE (Dz. Urz. UE L.2013.354.90)

48. Ubezpieczenie OC jednostki oceniającej (art. 30 dyrektywy) – jednostka oceniająca zgodność zawiera umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności, chyba że na mocy prawa krajowego odpowiedzialność spoczywa na państwie lub za ocenę zgodności bezpośrednio odpowiada samo państwo członkowskie.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

XXVII.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2014/33/UE z 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących dźwigów i elementów bezpieczeństwa do dźwigów (Dz. Urz. UE L.2014.96.251)

49. **Ubezpieczenie OC jednostki oceniającej** (art. 24 dyrektywy) – jednostka oceniająca zgodność zawiera umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności, chyba że na mocy prawa krajowego odpowiedzialność spoczywa na państwie lub za ocenę zgodności bezpośrednio odpowiada samo państwo członkowskie.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

XXVIII.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2014/32/UE z 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku przyrządów pomiarowych (Dz. Urz. UE L.2014.96.149)

50. **Ubezpieczenie OC jednostki oceniającej** (art. 27 dyrektywy) – jednostka oceniająca zgodność zawiera umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności, chyba że na mocy prawa krajowego odpowiedzialność spoczywa na państwie lub za ocenę zgodności bezpośrednio odpowiada samo państwo członkowskie.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko wtedy, gdy państwo członkowskie nie ponosi bezpośrednio odpowiedzialności!

PODZBIÓR 4 – UBEZPIECZENIA WYNIKAJĄCE Z ROZPORZĄDZEŃ WYKONAWCZYCH DO USTAW *(łącznie 26 ubezpieczeń)*

I.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH z 13 grudnia 2012 r. w sprawie zwierząt wykorzystywanych w akcjach ratowniczych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1444)

- 1. Ubezpieczenie przewodnika psa ratowniczego od następstw nieszczęśliwych wypadków** – (§ 9 rozporządzenia) przed przystąpieniem do egzaminu przewodnik psa ratowniczego przedkłada przewodniczącemu komisji do wglądu: dowód ubezpieczenia przewodnika od następstw nieszczęśliwych wypadków.

II.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ z 17 stycznia 2012 r. w sprawie podmiotów upoważnionych do wykonywania przeglądów technicznych jachtów morskich o długości do 15 m (Dz. U. z 2012 r., poz. 79)

- 2. Ubezpieczenie OC podmiotów upoważnionych do wykonywania przeglądów technicznych jachtów morskich o długości do 15 m** (punkt I.12. załącznika do rozporządzenia) – podmiot obowiązany jest posiadać ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej obejmujące prowadzenie działalności w zakresie przeglądów technicznych na kwotę nie mniejszą niż 1 000 000 PLN, w przypadku ubiegania się o upoważnienie do przeprowadzania przeglądów jachtów komercyjnych.

III.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z 12 maja 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu organizowania praktycznej nauki zawodu w warsztatach szkolnych prowadzonych przez szkołę lub zespół szkół, działających przy zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich (Dz. U. z 2011 r., Nr 110, poz. 650)

- 3. Ubezpieczenie nieletnich od następstw nieszczęśliwych wypadków w zakresie praktycznej nauki zawodu w warsztatach szkolnych prowadzonych przez szkołę lub zespół szkół, działających przy zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich** – (§ 7 rozporządzenia) dyrektor szkoły, przy której odbywa się w ramach warsztatów praktyczna nauka zawodu, zapewnia ubezpieczenie nieletnich od następstw nieszczęśliwych wypadków.

IV.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. z 2010 r., Nr 244, poz. 1626)

- 4. Ubezpieczenie uczniów kierowanych na praktyczną naukę zawodu od następstw nieszczęśliwych wypadków** – (§ 8 rozporządzenia) szkoła kierująca uczniów na praktyczną naukę zawodu zapewnia im ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków.

V.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z 25 czerwca 2010 r. w sprawie szkolenia i egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do wykonywania prac podwodnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 126, poz. 856)

5. **Ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków egzaminowanego ubiegającego się o uprawnienia do wykonywania prac podwodnych** – § 10 rozporządzenia) egzamin przeprowadza się na pisemny wniosek zainteresowanej osoby, złożony w siedzibie urzędu lub przesłany pocztą. Do wniosku należy dołączyć: kopię umowy ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków zawartej na czas trwania etapu praktycznego egzaminu.

VI.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ z 26 marca 2013 r. w sprawie wyłączenia zastosowania niektórych przepisów ustawy Prawo lotnicze do niektórych rodzajów statków powietrznych oraz określenia warunków i wymagań dotyczących używania tych statków (Dz. U z 2013 r., poz. 440)

6. **Ubezpieczenie OC egzaminowanego wykonującego skok spadochronowy lub lot** – (§ 3 ust. 2) egzaminowany wykonujący skok spadochronowy lub lot posiada polisę potwierdzającą zawarcie ubezpieczenia OC właściwego dla osób eksploatujących statki powietrzne, zgodnie z zasadami określonymi w załączniku Nr 7 do rozporządzenia.
7. **Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej pilota lotni za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem lotów na lotniach** (załącznik Nr 1, rozdział 5, punkt 5.2.1.2).
8. **Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej pilota paralotni za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem lotów na paralotniach** (załącznik Nr 2, rozdział 5, punkt 5.3.1.2).
9. **Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej pilota motolotni** (załącznik Nr 3, rozdział 5, punkt 5.3.3).
10. **Ubezpieczenie OC osób wykonujących skoki ze spadochronem osobowym, z wyłączeniem pasażera, oraz organizatorów zrzutów** – (załącznik Nr 4, rozdział 6, punkt 1.6.1) osoby wykonujące skoki ze spadochronem osobowym, z wyłączeniem pasażera, oraz organizatorzy zrzutów podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone osobom trzecim w związku z wykonywaniem skoków spadochronowych lub organizowaniem i wykonaniem zrzutów.
11. **Ubezpieczenie OC pilota ultralekkiego statku powietrznego** – (załącznik Nr 5, rozdział 5, punkt 5.3) w czasie użytkowania ultralekkiego statku powietrznego jego pilot posiada przy sobie dowód ubezpieczenia OC.

ZAŁĄCZNIK Nr 7 Wymagania dotyczące ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osób eksploatujących statki powietrzne, o których mowa w § 2 rozporządzenia, oraz minimalne wysokości

sum gwarancyjnych tego ubezpieczenia (tj. statków powietrznych wyłączonych spod regulacji ustawy Prawo lotnicze):

- a) lotni,
- b) parolotni,
- c) motolotni,
- d) modeli latających,
- e) spadochronów, w tym spadochronów ratowniczych,
- f) bezzałogowych statków powietrznych o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 25 kg,
- g) samolotów, śmigłowców i motoparalotni, używanych w celach niezwiązanych z wykonywaniem przewozu lotniczego, posiadających nie więcej niż dwa miejsca, maksymalną masę startową (MTOM) – zgodnie z rejestracją dokonaną przez państwa członkowskie – nie większą niż:
  - (I) 300 kg dla jednomiejscowego samolotu lądowego/śmigłowca lub
  - (II) 450 kg dla dwumiejscowego samolotu lądowego/śmigłowca lub
  - (III) 330 kg dla jednomiejscowej amfibii lub jednomiejscowego wodnosamolotu/śmigłowca lub
  - (IV) 495 kg dla dwumiejscowej amfibii lub dwumiejscowego wodnosamolotu/śmigłowca, jeżeli w przypadku użytkowania takiego statku jako wodnosamolotu/śmigłowca i samolotu lądowego/śmigłowca jego masa nie przekracza odpowiednio obu limitów MTOM
  - (V) 472,5 kg dla dwumiejscowego samolotu lądowego, wyposażonego w spadochronowy system ratowniczy zamontowany do płatowca
  - (VI) 315 kg dla jednomiejscowego samolotu lądowego, wyposażonego w spadochronowy system ratowniczy zamontowany do płatowca;oraz w przypadku samolotów posiadających prędkość przeciągnięcia lub minimalną w locie ustalonym w konfiguracji do lądowania nieprzekraczającą 35 węzłów prędkości cechowanej (CAS);
- h) jedno- i dwumiejscowych wiatrakowców, używanych w celach niezwiązanych z wykonywaniem przewozu lotniczego, o maksymalnej masie startowej nieprzekraczającej 560 kg,
- g) szybowców, używanych w celach niezwiązanych z wykonywaniem przewozu lotniczego, o maksymalnej masie własnej nieprzekraczającej 80 kg dla statku jednomiejscowego lub 100 kg dla statku dwumiejscowego, w tym szybowców przeznaczone do startu z nóg pilota,
- i) wszelkich innych statków powietrznych, używanych w celach niezwiązanych z wykonywaniem przewozu lotniczego, o maksymalnej masie własnej, łącznie z paliwem, nieprzekraczającej 70 kg,
- j) statków powietrznych, wykorzystywanych wyłącznie na użytek własny, w celach niezwiązanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, które w co najmniej 51 proc. zbudowane zostały przez amatora lub stowarzyszenie amatorów nienastawione na zysk, na ich własny użytek, a nie w celach zarobkowych, o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 495 kg, a dla wiatrakowca o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 560 kg.

UWAGA – zgodnie z rozporządzeniem ubezpieczenie OC może być zawarte jako rozszerzenie warunków innego rodzaju ubezpieczenia, w tym nieobowiązkowego! Osoby eksploatujące statki powietrzne prowadzące więcej niż jedną działalność lotniczą mogą w jednym ubezpieczeniu OC objąć wszystkie ryzyka, którymi są zagrożone, jeżeli suma gwarancyjna ubezpieczenia będzie nie niższa niż najwyższa suma gwarancyjna określona w załączniku lub przepisach wydanych na podstawie art. 209 ust. 7 ustawy Prawo lotnicze, odpowiednio dla prowadzonych działalności. Osoby eksploatujące statki powietrzne mogą ubezpieczyć

się łącznie w ramach wspólnej sumy gwarancyjnej, jeżeli: 1) wykonują ten sam rodzaj działalności lotniczej oraz są zagrożone tym samym rodzajem ryzyka; 2) wysokość sum gwarancyjnych odpowiada wysokościom limitów zawartych w załączniku.

VII.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO z 12 października 2006 r. w sprawie podejmowania i odbywania przez cudzoziemców studiów i szkoleń oraz ich uczestniczenia w badaniach naukowych i pracach rozwojowych (Dz. U. z 2006 r., Nr 190, poz. 1406)

- 12. Ubezpieczenie cudzoziemców przyjmowanych na studia i szkolenia na wypadek choroby lub następstw nieszczęśliwych wypadków na okres kształcenia w Polsce** – (§ 1 rozporządzenia) cudzoziemcy mogą być przyjmowani na studia i szkolenia, o których mowa w ust. 1, oraz uczestniczyć w badaniach naukowych i pracach rozwojowych, jeżeli posiadają polisę ubezpieczeniową na wypadek choroby lub następstw nieszczęśliwych wypadków na okres kształcenia w Polsce albo Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego lub przystąpią do ubezpieczenia w Narodowym Funduszu Zdrowia niezwłocznie po rozpoczęciu kształcenia.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne – cudzoziemiec może przedstawić EKUZ lub przystąpić do ubezpieczenia w NFZ.

VIII.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z 11 grudnia 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla kolei linowych przeznaczonych do przewozu osób (Dz. U. z 2004 r., Nr 15, poz. 130)

- 13. Ubezpieczenie OC jednostki notyfikowanej odpowiedzialnej za dokonywanie ocen zgodności** – (§ 29 rozporządzenia).

UWAGA – brak parametrów ubezpieczenia!

IX.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z 18 lipca 2003 r. w sprawie egzaminów państwowych na licencje lub uprawnienia lotnicze (Dz. U. z 2003 r., Nr 168, poz. 1637)

- 14. Ubezpieczenie statku powietrznego obejmujące także egzaminatora praktycznego** – (§ 38 rozporządzenia).

UWAGA – brak parametrów ubezpieczenia!

X.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU z 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2001 r., Nr 135, poz. 1516)

- 15. Ubezpieczenie kosztów leczenia oraz ubezpieczenie uczestników wycieczek i imprez od następstw nieszczęśliwych wypadków** – (§ 15 rozporządzenia) uczestnikiem wycieczki lub imprezy zagranicznej może być osoba ubezpieczona od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia.

*UWAGA – poprzednie brzmienie: „Uczestnicy wycieczek i imprez podlegają ubezpieczeniu od następstw nieszczęśliwych wypadków, a w przypadku wycieczki lub imprezy zagranicznej – ubezpieczeniu od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia”
UWAGA – obecnie ubezpieczenie NNW/KL jest warunkiem uczestnictwa w imprezie lub wycieczce.*

XI.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z 12 października 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu kierowania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na rehabilitację leczniczą oraz udzielania zamówień na usługi rehabilitacyjne (Dz. U. z 2001 r., Nr 131, poz. 1457)

16. Ubezpieczenie OC oferenta składającego ofertę na prowadzenie rehabilitacji w ramach prewencji rentowej – (§ 10 rozporządzenia).

UWAGA – brak parametrów ubezpieczenia!

XII.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ z 11 maja 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad powoływania i finansowania oraz trybu działania komisji bioetycznych (Dz. U. z 1999 r., Nr 47, poz. 480)

17. Ubezpieczenie osób mających uczestniczyć w eksperymencie medycznym – (§ 4 rozporządzenia).

UWAGA – brak parametrów ubezpieczenia!

XIII.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 23 czerwca 2010 r. w sprawie warunków dokonywania zabezpieczeń finansowych w grach hazardowych (Dz. U. z 2010 r., Nr 115, poz. 770)

18. Ubezpieczenie budynków i budowli znajdujących się na nieruchomości podmiotu wykonującego działalność w zakresie gier hazardowych, na którą została ustanowiona hipoteka, wraz z dowodem przeniesienia praw wynikających z umowy ubezpieczenia na rzecz Skarbu Państwa – (§ 2 rozporządzenia).

UWAGA – ubezpieczenie jako warunek dokonania zabezpieczenia hipotecznego, o którym mowa w art. 63 ust. 3 punkt 3 ustawy o grach hazardowych, w celu zapewnienia ochrony interesu finansowego uczestników gier hazardowych oraz zabezpieczenia zobowiązań podatkowych w podatku od gier.

XIV.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z 14 marca 2014 r. w sprawie trybu i sposobu udzielania zamówienia na wydrukowanie i doręczenie zadań na egzamin notarialny (Dz. U. z 2014 r., poz. 364)

19. Ubezpieczenie OC wykonawców przystępujących do postępowania w sprawie udzielenia zamówienia na wydrukowanie zadań na egzamin notarialny wraz z opisami istotnych zagadnień oraz ich doręczenie komisjom egzaminacyjnym do spraw aplikacji notarialnej przy Ministrze Sprawiedliwości (§9 rozporządzenia).

XV.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z 31 lipca 2009 r. w sprawie trybu i sposobu udzielenia zamówienia na wydrukowanie i doręczenie zestawów pytań testowych na egzamin wstępny na aplikację notarialną (Dz. U. tekst jedn. z 2014 r., poz. 221)

20. Ubezpieczenie OC wykonawców przystępujących do postępowania w sprawie udzielenia zamówienia na wydrukowanie zestawów pytań testowych na egzamin wstępny na aplikację notarialną oraz dostarczenie tych zestawów komisjom kwalifikacyjnym (§ 10 rozporządzenia).

XVI.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z 31 lipca 2009 r. w sprawie trybu i sposobu udzielenia zamówienia na wydrukowanie i doręczenie zestawów pytań testowych na egzamin wstępny na aplikację adwokacką i radcowską (Dz. U. tekst jedn. z 2014 r., poz. 1516)

21. Ubezpieczenie OC wykonawców przystępujących do postępowania w sprawie udzielenia zamówienia na wydrukowanie zestawów pytań testowych na egzamin wstępny na aplikację adwokacką i radcowską oraz dostarczenie tych zestawów komisjom kwalifikacyjnym (§ 10 rozporządzenia).

XVII.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z 13 marca 2014 r. w sprawie trybu i sposobu udzielenia zamówienia na wydrukowanie i doręczenie zadań na egzamin adwokacki (Dz. U. z 2014 r., poz. 363)

22. Ubezpieczenie OC wykonawców przystępujących do postępowania w sprawie udzielenia zamówienia na wydrukowanie zadań na egzamin adwokacki wraz z opisami istotnych zagadnień oraz ich doręczenie komisjom egzaminacyjnym (§9 rozporządzenia).

XVIII.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z 13 marca 2014 r. w sprawie trybu i sposobu udzielenia zamówienia na wydrukowanie i doręczenie zadań na egzamin radcowski (Dz. U. z 2014 r., poz. 360)

23. Ubezpieczenie OC wykonawców przystępujących do postępowania w sprawie udzielenia zamówienia na wydrukowanie zadań na egzamin radcowski wraz z opisami istotnych zagadnień oraz ich doręczenie komisjom egzaminacyjnym (§9 rozporządzenia).

XIX.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z 26 marca 2014 r. w sprawie trybu i sposobu udzielenia zamówień na wydrukowanie i doręczenie pytań testowych na egzamin konkursowy na aplikację komorniczą oraz zadań na egzamin komorniczy (Dz. U. z 2014 r., poz. 448)

24. Ubezpieczenie OC wykonawców przystępujących do postępowania w sprawie udzielenia zamówienia na wydrukowanie i doręczenie pytań testowych na egzamin konkursowy na aplikację komorniczą poszczególnym komisjom egzaminacyjnym oraz na wydrukowanie i doręczenie zadań wraz z opisami istotnych zagadnień na egzamin komorniczy poszczególnym komisjom egzaminacyjnym (§ 9 rozporządzenia).

XX.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z 6 lutego 2014 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej (Dz. U. z 2014 r., poz. 189)

25. Grupowe ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków osób zakwalifikowanych do udziału w szkoleniach i kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe, programach podnoszących kompetencje społeczne, mających na celu przeciwdziałanie czynnikom kryminogennym, a zwłaszcza agresji i przemocy, w tym przemocy w rodzinie, oraz problemom uzależnień (§ 28 rozporządzenia).

UWAGA – rozporządzenie mówi tylko o finansowaniu takiego ubezpieczenia ze środków Funduszu, nie ustanawiając jednocześnie przymusu przystąpienia do niego!

XXI.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ z 16 maja 2013 r. w sprawie lotów próbnych i akrobacyjnych oraz pokazów lotniczych (Dz. U. z 2013 r., poz. 516)

26. Ubezpieczenie OC uczestnika pokazu lotniczego wykonującego loty na cywilnym statku powietrznym (§ 24 rozporządzenia).

UWAGA – rozporządzenie mówi tylko o przedstawieniu na żądanie dyrektora pokazu lotniczego ważnej umowy ubezpieczenia OC!

PODZBIÓR 5 – UBEZPIECZENIA WYNIKAJĄCE Z NIERATYFIKOWANYCH UMÓW MIĘDZYNARODOWYCH (*łącznie 20 ubezpieczeń*)

I.

UMOWA między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Nowej Zelandii w sprawie Programu Zwiedzaj i Pracuj (Working Holiday Scheme), podpisana w Warszawie 9 maja 2008 r. (Dz. U. z 2010 r., Nr 70, poz. 449)

1. **Ubezpieczenie obywatela Nowej Zelandii na wypadek choroby oraz na potrzeby kompleksowego leczenia szpitalnego na cały okres pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** (art. 5).

II.

MEMORANDUM sporządzone w Londynie 28 maja 2003 r. o porozumieniu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej dotyczące planu międzynarodowej obserwacji naukowej prowadzonej przez Komisję do spraw Zachowania Żywych Zasobów Morskich Antarktyki (Dz. U. z 2003 r., Nr 196, poz. 1914)

2. **Ubezpieczenie wypadków i chorób Obserwatora Naukowego w trakcie jego pobytu na statku** (art. 2).

III.

UMOWA sporządzona w Kijowie 20 maja 1997 r. między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy o współpracy w dziedzinie kultury, nauki i oświaty (Dz. U. z 2000 r., Nr 3, poz. 29)

3. **Ubezpieczenie wystaw** (art. 3).

IV.

PROTOKÓŁ podpisany w Warszawie 25 kwietnia 2012 r. o współpracy kulturalnej między Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej a Ministerstwem Kultury Chińskiej Republiki Ludowej na lata 2012–2015 (M.P. z 2012 r., poz. 351)

4. **Ubezpieczenie uczestników wymiany osobowej** – instytucja wysyłająca zapewni, że osoby uczestniczące w wymianie (pobyty, wizyty, staże, szkolenia) będą posiadać ubezpieczenie gwarantujące pokrycie kosztów niezbędnego leczenia w przypadkach nagłych zachorowań lub nieszczęśliwych wypadków na terytorium państwa drugiej Strony, jak również pokrycia kosztów transportu sanitarnego do państwa zamieszkania (art. 17).

UWAGA – protokół wygaśnie z dniem 31 grudnia 2015 r.

V.

UMOWA między Ministrem Zdrowia Rzeczypospolitej Polskiej a Ministerstwem Ochrony Zdrowia Ukrainy o współpracy w dziedzinie ochrony zdrowia, podpisana w Warszawie 14 marca 2008 r. (M.P. z 2010 r., Nr 36, poz. 511)

5. **Ubezpieczenie uczestników wymiany na wypadek nagłych zachorowań lub nieszczęśliwych wypadków** – strona wysyłająca zapewni, że osoby uczestniczące w wymianie objętej Umową będą posiadały ubezpieczenie na wypadek nagłych zachorowań lub nieszczęśliwych wypadków. Inne rodzaje usług medycznych będą świadczone na zasadach odpłatności (art. 7).
UWAGA – umowa wygaśnie z dniem 31 grudnia 2016 r.

VI.

MEMORANDUM O POROZUMIENIU między Ministrem Zdrowia Rzeczypospolitej Polskiej a Ministerstwem Zdrowia Chińskiej Republiki Ludowej o współpracy w dziedzinie ochrony zdrowia i nauk medycznych, podpisane w Warszawie 25 maja 2007 r. (M.P. z 2010 r., Nr 36, poz. 509)

6. **Ubezpieczenie specjalistów i pracowników naukowych uczestniczących w wymianie na wypadek nagłych zachorowań lub nieszczęśliwych wypadków** – (art. 5 umowy) strona wysyłająca zapewni, aby specjaliści i pracownicy naukowci uczestniczący w wymianie w ramach realizacji niniejszego Memorandum o Porozumieniu posiadali ubezpieczenie (polisę) na wypadek nagłych zachorowań lub nieszczęśliwych wypadków, chyba że prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wynika z przepisów prawnych państwa przyjmującego.
UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko, jeżeli prawo do świadczeń opieki zdrowotnej nie wynika z przepisów prawnych państwa przyjmującego.

VII.

POROZUMIENIE między Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego Rzeczypospolitej Polskiej a Ministerstwem Edukacji Chińskiej Republiki Ludowej o współpracy w dziedzinie szkolnictwa wyższego, podpisane w Pekinie 20 grudnia 2011 r. (M.P. z 2012 r., poz. 122)

7. **Ubezpieczenie osób uczestniczących w wymianie na wypadek nagłych zachorowań lub następstw nieszczęśliwych wypadków** – (art. 5 umowy) strona wysyłająca zapewni, że osoby uczestniczące w wymianie objętej niniejszym Porozumieniem będą posiadały ubezpieczenie na wypadek nagłych zachorowań lub następstw nieszczęśliwych wypadków.

VIII.

UMOWA między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Kanady o wspieraniu mobilności młodych obywateli, sporządzona w Warszawie 14 lipca 2008 r. (M.P. z 2009 r., Nr 58, poz. 781)

8. **Ubezpieczenie zapewniające pokrycie kosztów leczenia, w tym kosztów leczenia szpitalnego i transportu sanitarnego, na okres legalnego pobytu w drugim państwie, osobom ubiegającym się o wyjazd do drugiego państwa w celach przewidzianych umową** (np. w celu uzupełnienia swojego wykształcenia w ramach szkolnictwa wyższego, zdobywania doświadczenia zawodowego oraz pogłębienia znajomości języków, kultury i wiedzy o społeczeństwie drugiego państwa) – (art. 3 umowy);

9. **Dodatkowe ubezpieczenie dla obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, którzy wjeżdżają na terytorium Kanady na podstawie niniejszej Umowy i podejmą pracę wymagającą dodatkowego ubezpieczenia** – (art. 3 umowy).

IX.

POROZUMIENIE o współpracy między Ministrem Edukacji Narodowej i Sportu Rzeczypospolitej Polskiej a Ministerstwem Edukacji Republiki Białorusi, podpisane w Warszawie 28 kwietnia 2005 r. [M.P. z 2005 r., Nr 57, poz. 778]

10. **Ubezpieczenie osób uczestniczących w wymianie na wypadek nagłych zachorowań lub następstw nieszczęśliwych wypadków** – (art. 9 umowy) strona wysyłająca zapewni, że osoby uczestniczące w wymianie objętej Porozumieniem będą posiadały ubezpieczenie (polisę) na wypadek nagłych zachorowań lub nieszczęśliwych wypadków, chyba że prawo do świadczeń zdrowotnych wynika z prawa wewnętrznego kraju przyjmującego.

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Konieczne tylko, jeżeli prawo do świadczeń opieki zdrowotnej nie wynika z przepisów prawnych państwa przyjmującego.

X.

UMOWA między Ministrem Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej a Ministerstwem Obrony Narodowej Chińskiej Republiki Ludowej o współpracy w dziedzinie obronności, podpisana w Pekinie 16 grudnia 2009 r. [M.P. z 2010 r., Nr 97, poz. 1131]

11. **Ubezpieczenie zdrowotne i od następstw nieszczęśliwych wypadków personelu cywilnego i wojskowego** – strona wysyłająca zapewni i pokryje koszty wymaganego ubezpieczenia osobowego, łącznie z ubezpieczeniem zdrowotnym i od następstw nieszczęśliwych wypadków.

XI.

UMOWA o Wymianie Młodzieży między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Państwa Izrael, podpisana w Warszawie 29 sierpnia 1991 r. [M.P. z 2006 r., Nr 27, poz. 298]

12. **Ubezpieczenie kosztów ubezpieczenia za zguby, opiekę medyczną i od nieszczęśliwych wypadków osób objętych wymianą** – strona wysyłająca ponosi koszty podróży do miejsca docelowego na terytorium Strony przyjmującej, koszty podróży powrotnej oraz całość kosztów ubezpieczenia za zguby, opiekę medyczną i od nieszczęśliwych wypadków.

XII.

POROZUMIENIE WYKONAWCZE między Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego Rzeczypospolitej Polskiej a Ministerstwem Edukacji, Kultury i Nauki Mongolii w sprawie realizacji „Programu Stypendialnego” dla studentów mongolskich podejmujących i odbywających studia w polskich uczelniach, podpisane w Warszawie 18 lipca 2007 r. [M.P. z 2007 r., Nr 56, poz. 633]

13. Ubezpieczenie na wypadek choroby lub następstw nieszczęśliwych wypadków studentów mongolskich – (art. 3 umowy) osoby, o których mowa w artykule 1 ustęp 1, zakwalifikowane na studia w Polsce: wykupią polisę ubezpieczeniową na wypadek choroby lub następstw nieszczęśliwych wypadków albo przystąpią do ubezpieczenia w Narodowym Funduszu Zdrowia.
UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Uczestnik może przystąpić do ubezpieczenia w NFZ!

XIII.

UMOWA między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Litewskiej dotycząca współpracy w dziedzinie obronności, sporządzona w Wilnie 5 lutego 2001 r. [M.P. z 2002 r., Nr 6, poz. 117]

14. Ubezpieczenie personelu, w tym koszty ubezpieczenia na wypadek choroby – (art. 8 umowy) finansowanie działań w ramach współpracy będzie odbywać się zgodnie z zasadą wzajemności i będzie realizowane według następujących zasad: strona wysyłająca będzie pokrywać koszty ubezpieczenia personelu, w tym koszty ubezpieczenia na wypadek choroby.

XIV.

UMOWA sporządzona w Brukseli 24 lutego 2003 r. między Rzeczpospolitą Polską a Unią Europejską w sprawie uczestnictwa Rzeczypospolitej Polskiej w Misji Policijnej Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie [M.P. z 2004 r., Nr 36, poz. 641]

15. Ubezpieczenie policjantów i/lub międzynarodowego personelu cywilnego uczestniczącego w Misji Policijnej Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie – Rzeczpospolita Polska będzie ponosiła koszty wysłania oddelegowanych przez nią policjantów i/lub międzynarodowego personelu cywilnego, włącznie z kosztami wynagrodzenia, świadczeń, leczenia, ubezpieczenia i podróży do Bośni i Hercegowiny oraz z powrotem.

XV.

POROZUMIENIE o współpracy między Ministrem Edukacji Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej a Ministerstwem Oświaty i Nauki Ukrainy, sporządzone w Górowie Iławeckim 2 lipca 2001 r. [M.P. z 2002 r., Nr 6, poz. 127]

16. Ubezpieczenie medyczne członków delegacji specjalistów – (art. 17 umowy) w celu oceny współpracy między ministerstwami i wymiany doświadczeń strony będą wymieniały delegacje specjalistów. Strona wysyłająca pokrywa koszty pobytu (hotel i wyżywienie), ubezpieczenia medycznego i podróży.

XVI.

POROZUMIENIE między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Związku Australijskiego w sprawie wydawania wiz uczestnikom Programu „Zwiedzaj i Pracuj”, podpisane w Warszawie 28 marca 2014 r. (M.P. z 2014 r., poz. 872)

17. **Ubezpieczenie zdrowotne osób ubiegających się o wizę, obejmujące opiekę szpitalną, zgodnie z przepisami prawnymi strony przyjmującej** (art. 1 porozumienia).

UWAGA – porozumienie mówi wyłącznie o „zakupieniu” ww. ubezpieczenia! Należy domniemywać, że może być to także dobrowolne ubezpieczenie w NFZ.

XVII.

PROGRAM WSPÓŁPRACY między Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego Rzeczypospolitej Polskiej a Ministerstwem Edukacji i Nauki Mongolii w dziedzinie szkolnictwa wyższego, podpisany w Warszawie 21 stycznia 2013 r. (M.P. z 2013 r., poz. 177)

18. **Ubezpieczenie kandydatów na studia i staże na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zapewniające pokrycie kosztów opieki medycznej w trakcie planowanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** (art. 5 programu).

UWAGA – program mówi wyłącznie o zapewnieniu finansowania ww. ubezpieczenia przez stronę mongolską. Nadto ubezpieczenie ma charakter wariantywny, gdyż dopuszczalne jest finansowanie dobrowolnego ubezpieczenia w NFZ.

19. **Ubezpieczenie obejmujące koszty opieki medycznej w trakcie planowanego pobytu w kraju przyjmującym osób kontynuujących studia wyższe i studia doktoranckie, prowadzących zajęcia dydaktyczne i uczestniczących w badaniach i stażach naukowych** (art. 7 programu).

UWAGA – ubezpieczenie wariantywne! Ww. osoby nie muszą być objęte takim ubezpieczeniem, jeżeli prawo do świadczeń wynika z przepisów kraju przyjmującego.

XVIII.

UMOWA między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Państwa Izrael o koprodukcji filmowej, sporządzona w Jerozolimie 16 lutego 2004 r. (M.P. z 2013 r., poz. 927)

20. **Ubezpieczenie produkcji filmu** (załącznik do umowy).

UWAGA – umowa mówi tylko o klauzuli kontraktu dotyczącego koprodukcji, która ma zobowiązywać koproducentów ubezpieczeń produkcji filmu!

ADDENDUM

Lista przykładowych ubezpieczeń, których „obowiązkowość” uchylono w ostatnim czasie

(stan na dzień 1 marca 2015 r.)

I.

USTAWA z 16 listopada 2000 r. o domach składowych oraz o zmianie Kodeksu cywilnego, Kodeksu postępowania cywilnego i innych ustaw (Dz. U. z 2000 r., Nr 114, poz. 1191 ze zm.)

Ubezpieczenie towarów przemysłowych, przyjętych na skład, od ognia i innych zdarzeń losowych (chyba że umówiono się inaczej – art. 22 ust. 1 ustawy) oraz ubezpieczenie towarów rolnych, przyjętych na skład, od ognia i innych zdarzeń losowych (z tego obowiązku dom składowy nie mógł być zwolniony – art. 22 ust. 2 ustawy).

UWAGA: ustawa uchylona z dniem 1 lipca 2011 r.

II.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z 25 kwietnia 2005 r. w sprawie wyłączenia zastosowania niektórych przepisów ustawy Prawo lotnicze do niektórych rodzajów statków powietrznych oraz określenia warunków i wymagań dotyczących używania tych statków (Dz.U. z 2005 r., Nr 107, poz. 904)

- 1. Ubezpieczenie osób eksploatujących lotnie, parolotnie przeznaczone do startu pieszego oraz spadochrony** – (§ 1 ust. 4a rozporządzenia) osoby eksploatujące lotnie, parolotnie przeznaczone do startu pieszego oraz spadochrony ubezpieczają się na warunkach określonych w załączniku Nr 6 do rozporządzenia.
- 2. Ubezpieczenie osób eksploatujących motolotnie oraz parolotnie nieprzeznaczone do startu pieszego** – (§ 1 ust. 4b rozporządzenia) osoby eksploatujące motolotnie oraz parolotnie nieprzeznaczone do startu pieszego ubezpieczają się na warunkach określonych w rozporządzeniu Nr 785/2004.
- 3. Ubezpieczenie OC egzaminowanego wykonującego skok spadochronowy lub lot** – (§ 2 ust. 2 rozporządzenia) egzaminowany wykonujący skok spadochronowy lub lot powinien posiadać polisę potwierdzającą zawarcie ubezpieczenia OC właściwego dla osób eksploatujących statki powietrzne, zgodnie z zasadami określonymi w załączniku Nr 6 do rozporządzenia.
- 4. Ubezpieczenie OC instruktora oraz egzaminatora sprawującego nadzór instruktorski nad egzaminowanym podczas lotu lub skoku egzaminacyjnego** – (§ 3 rozporządzenia) nadzór instruktorski nad egzaminowanym podczas lotu lub skoku egzaminacyjnego, w zakresie posiadanych uprawnień instruktorskich, może wykonywać instruktor posiadający ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej związanej z wykonywaniem czynności instruktora odpowiedniej specjalności, na sumę gwarancyjną nie mniejszą niż określona dla danego statku powietrznego w tabeli Nr 1 załącznika Nr 6 do rozporządzenia – po złożeniu egzaminatorowi pisemnego oświadczenia

o podjęciu się tego nadzoru. Nadzór instruktorski nad egzaminowanym podczas lotu lub skoku egzaminacyjnego, w zakresie posiadanych uprawnień instruktorskich, może wykonywać także egzaminator posiadający ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej związanej z wykonywaniem czynności instruktora odpowiedniej specjalności, na sumę gwarancyjną nie mniejszą niż określona dla danego statku powietrznego w tabeli Nr 1 załącznika Nr 6 do rozporządzenia.

- 5. Ubezpieczenie OC osób wykonujących skoki ze spadochronem osobowym (z wyłączeniem pasażera tandemu) oraz organizatorów zrzutów** – (rozdział 6 załącznika Nr 4 rozporządzenia) osoby wykonujące skoki ze spadochronem osobowym, z wyłączeniem pasażera tandemu, oraz organizatorzy zrzutów podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone osobom trzecim w związku z wykonywaniem skoków spadochronowych lub organizowaniem i wykonaniem zrzutów.
- 6. Ubezpieczenie OC osób eksploatujących statki powietrzne, o których mowa w § 1 rozporządzenia** – (rozdział 2 załącznika Nr 6 do rozporządzenia) ubezpieczeniem OC osób eksploatujących statki powietrzne jest objęta odpowiedzialność cywilna tych osób w rozumieniu art. 207 ustawy Prawo lotnicze za szkody wynikłe w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej, powstałe w związku z ruchem statków powietrznych, a także spowodowane przez jakąkolwiek osobę, zwierzę lub rzecz z nich wypadającą oraz użycie spadochronu w celach ratowniczych.
UWAGA: rozporządzenie uchylone z dniem 19 marca 2013 r.

III.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z 25 maja 2002 r. w sprawie upoważnienia polskich organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszających międzynarodowych przewoźników drogowych do wydawania zezwoleń zagranicznych (Dz. U. Nr 68, poz. 627)

Ubezpieczenie zezwoleń na wykonywanie transportu międzynarodowego od wszelkiego ryzyka na kwotę nie niższą niż kwota stanowiąca iloczyn liczby zezwoleń zagranicznych będących każdorazowo w posiadaniu organizacji i opłat należnych z tytułu ich wydania (§ 2 ust. 6 rozporządzenia).

UWAGA: rozporządzenie uchylone z dniem 2 lipca 2011 r.

IV.

Ustawa z 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410 ze zm.) oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 21 grudnia 2006 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dysponenta jednostki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego (Dz. U. Nr 236, poz. 1803)

Ubezpieczenie OC dysponenta jednostki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego – (art. 7 ustawy) dysponent podlegał ubezpieczeniu OC obejmującemu szkody wyrządzone przy wykonywaniu medycznych czynności ratunkowych przez wykonujące te czynności zespoły ratownictwa medycznego oraz udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej przez szpitalne oddziały ratunkowe.

UWAGA: ustawa i rozporządzenie uchylone z dniem 29 września 2007 r.

V.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z 23 marca 2004 r. w sprawie podmiotów, w których jest wykonywana kara ograniczenia wolności oraz praca społecznie użyteczna (Dz. U. Nr 56, poz. 544)

Ubezpieczenie skazanego od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz od odpowiedzialności cywilnej z tytułu wyrządzenia osobie trzeciej szkody przy wykonywaniu pracy (§ 5 rozporządzenia).

UWAGA: rozporządzenie uchylone z dniem 8 czerwca 2010 r.

VI.

USTAWA z 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2011 r., Nr 94, poz. 551 z późn. zm.)

oraz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 14 września 2011 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej audytora efektywności energetycznej (Dz. U. z 2011 r., Nr 210, poz. 1248)

Ubezpieczenie OC audytora efektywności energetycznej – (art. 32 ustawy) audytor efektywności energetycznej podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku ze sporządzaniem audytu efektywności energetycznej.

UWAGA – przepis art. 32 ustawy uchylony z dniem 27 grudnia 2012 r., zgodnie z art. 48 ustawy miał obowiązywać do 31 grudnia 2016 r.

VII.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z 22 października 2012 r. w sprawie norm dopuszczalnego ryzyka w działalności Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1174)

Ubezpieczenie środków pieniężnych zgromadzonych przez członków Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych (SKOK) – (§ 1 rozporządzenia) Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, zwana dalej „kasą”, zapewnia bezpieczeństwo środków pieniężnych zgromadzonych przez jej członków, poprzez ubezpieczenie tych środków pieniężnych. Ubezpieczenie obejmuje środki pieniężne każdego członka kasy, do wysokości równowartości w walucie polskiej kwoty 100 000 EUR, ustalonej z zastosowaniem kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski.

UWAGA: rozporządzenie uchylone z dniem 19 lutego 2014 r.

VIII.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z 21 marca 2005 r. w sprawie sposobu uznawania i upoważniania instytucji klasyfikacyjnej do wykonywania zadań administracji morskiej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 540)

Ubezpieczenie OC instytucji klasyfikacyjnej do wykonywania zadań administracji morskiej (punkt 6.4.6. załącznika Nr 2 do rozporządzenia) – instytucja klasyfikacyjna zobowiązana jest zawrzeć umowy ubezpieczenia odpowiedzialności i utrzymywać ich ważność przez cały okres obowiązywania umowy. Kopie umów będą przekazywane organowi administracji morskiej.

UWAGA: rozporządzenie uchylone z dniem 26 lipca 2013 r.